

A29

A BUDAPEST DEÁKTÉRI ÁG. HITV.
EVANG. TESTVÉREGYHÁZAK NÉP-
ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK

É R T E S Í T Ő J E

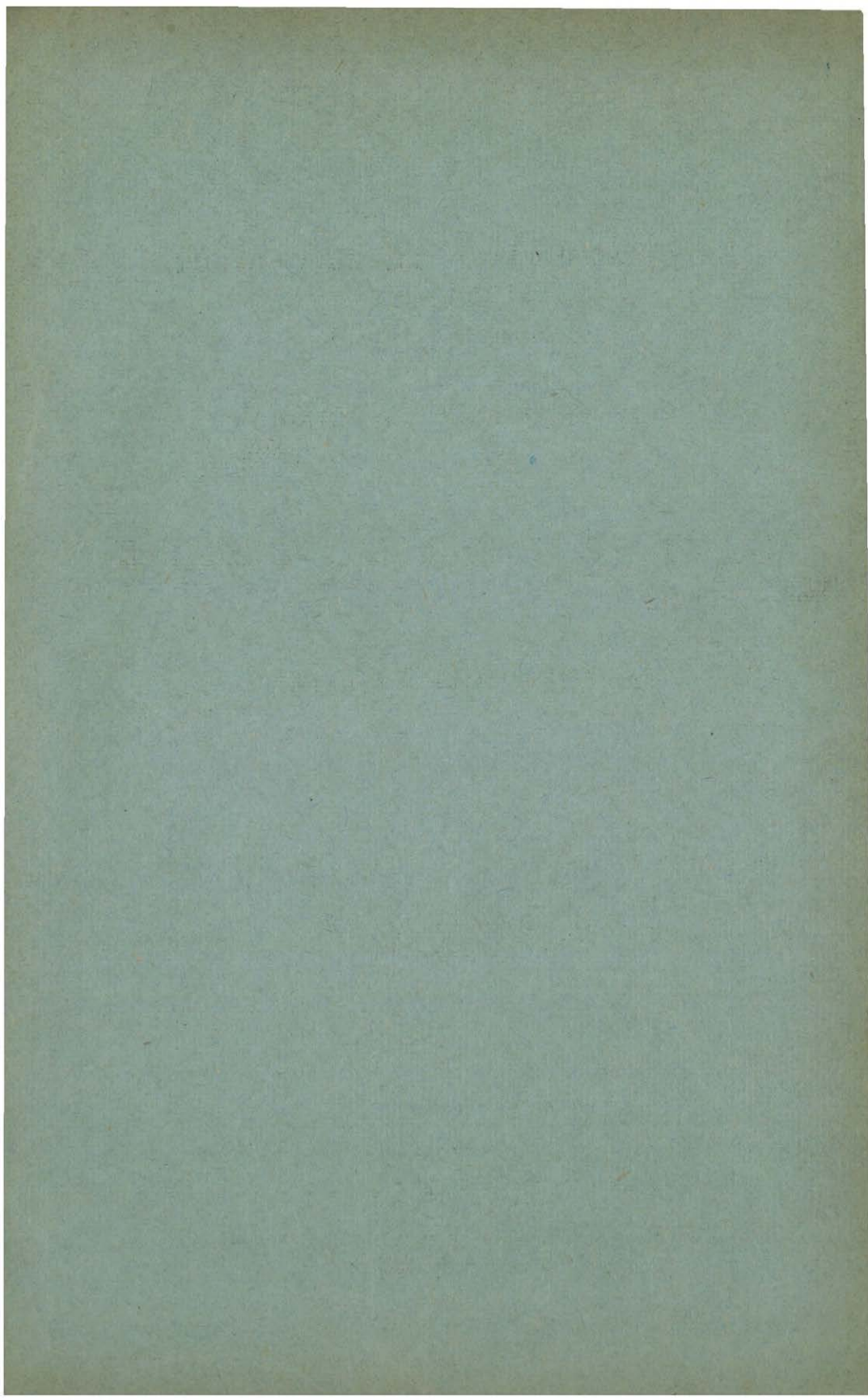
AZ 1904/1905. TANÉVRŐL.

XXVI ÉVFOLYAM.

MÜLLER KAROLY BUDAPEST,
II. Főherczeg Albrecht-út 3.

A

Budapest-Deáktéri ág. hitv. evang.

Testvéregyházak

nép- és polgári iskolájának

é v i é r t e s i t ő j e

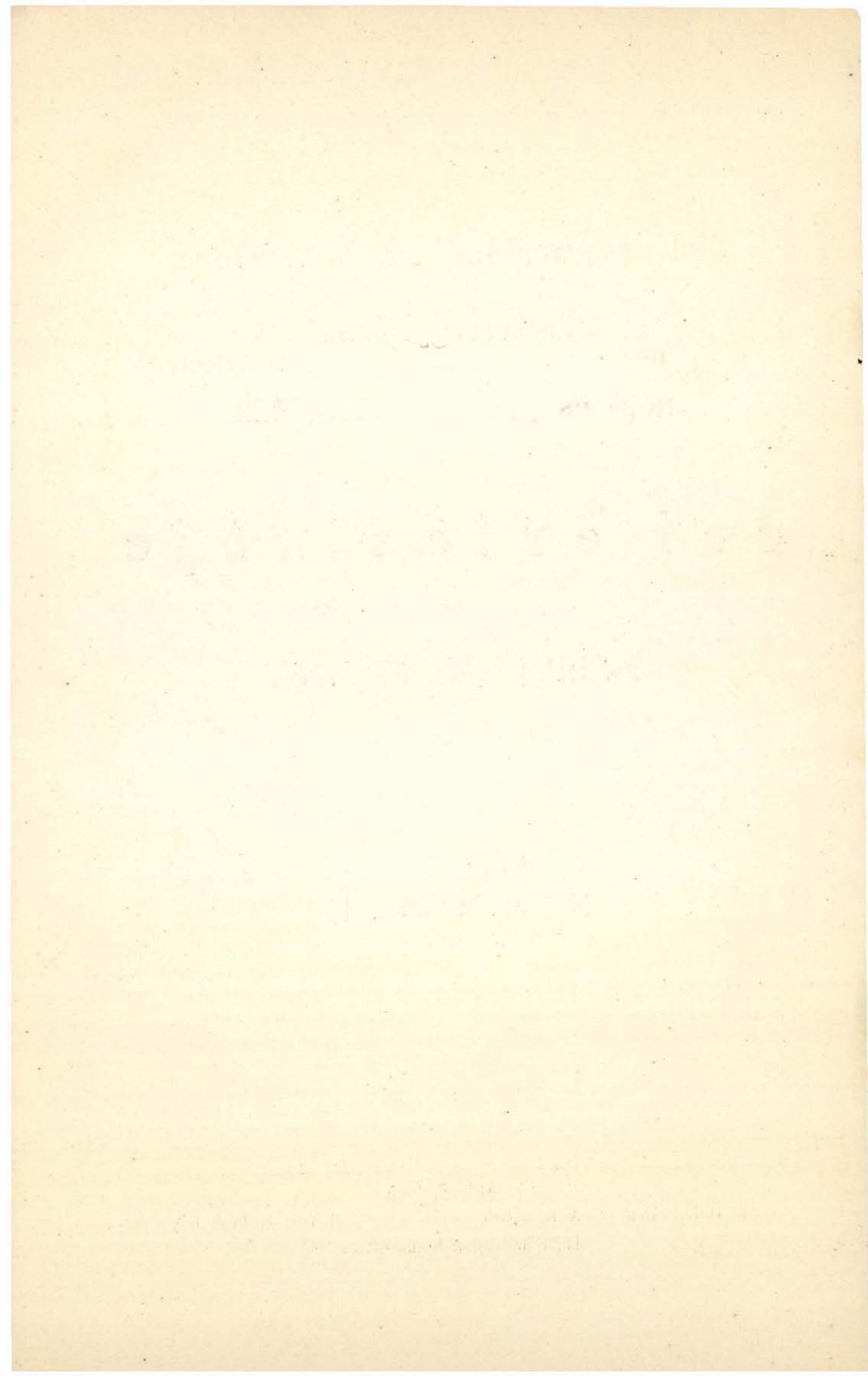
az 1904/1905. tanévről.

BUDAPEST, 1905.

M Ü L L E R K Á R O L Y K Ö N Y V N Y O M D Á J A

II., Főherceg Albrecht-út 3.

Egy pár szó az iskolai rajztanításról.

Időszerűnek tartom, most, mikor annyit hallunk minden oldalról a rajzról, annak reformálásáról, új rajzoktatási módszerekről beszélni, hogy én is elmondjak ezekről a dolgokról egyet s mást, hogy így a mi iskolánkba is beszivárogojon valami ebből az egészséges, üdvös, újraéltető áramlatból.

Ismeretes ugyanis, hogy a művészeti fejlődés és pedagógia szempontjából is mennyire hasznos mozgalom indult meg, melynek célja, a rajznak, mint az értelmi nevelés egyik leghatalmasabb eszközének felélénkítése, ujjaalkotása.

Lelkesen, kitartó buzgósággal fáradoznak kiváló szakférfiaink, hogy céljukat elérjék; ügybuzgó híveket szerevezve eszméiknek, s ezeknek összetartó együttes fáradozásait, Isten segédelmével siker fogja koronázni.

Általánosságban lehet mondani, hogy a nagyközönség részéről a rajztanítás iránt eddig kevés érdeklődéssel találkoztunk. Vannak, kik a rajz nagy jelentőségét még el nem ismerik; csak olyanforma „kézi művelet”-nek tekintik, melynek nincsen egyéb célja, mint bizonyos schematikus formák lemásolása, elsajátítása. Arra nem gondolnak, hogy a rajzolás kifejezője lehet a gondolatoknak, megmagyarázója az elvontabb eszméknek s hogy az elemi rajzoktatás alapkövét képezi a művészeti fejlődésnek.

Ne tekintse senki a rajzot csak olyan mellékes valaminek! Nemcsak kéziműveletet végez az a gyermek s mindenki, aki rajzol, hanem egyúttal szellemi munkát is, mert ha valamit jól és hűen akarunk utánozni és legyen az bármi, figyelniünk kell először annak alakjára, színére, minden egyes alkotó részére, hogy és mint van az illető tárgy szerkesztve, miből van, stb; másodsor meg gondolkodnunk kell utánzási módján; a rajzoló egyénnek tehát figyelme tökéletesen le van kötve, gondolatai összpontosítva a lerajzolandó tárgyra által.

Nemcsak az a célunk tehát, hogy tanítványaink képesek legyenek bizonyos formákat lemásolni, hanem hogy gondolkozni, érezni tanuljanak, — gondolataiknak, érzelmeiknek esetleg kifejezést is adni, — hogy minden szép, jó, és nemes iránt fogékonyabbakká tegyük őket, ízlésüket, érteimüket, tanulásvágyukat fejlesszük.

Különösen ha leánynövendékeink jövőjét tekintjük, kell, hogy a rajznak nagy jelentőségét a nevelés terén elismerjük, s azt tőlünk telhető módon fejlesszük. Alig képzelhető bármilyen pályán,

bármilyen körülmények között élő nő, kinek lépten-nyomon ne lenne segítségére rajztudása, s ki, ha az iskolában nem részesült helyes rajzoktatásban, ne érezné annak hiányát.

Azért nem helyes, hogy a t. szülők, az ő nézetük szerint tehetségtelen, vagy a rajz iránt kevés kedvet eláruló gyermekeiket, ha csak lehet, a gyermek testi gyengeségét hozva fel okul, felmentetik a rajztanulás alól!

Gondolja meg jól minden szülő, mielőtt ezt teszi! Valóban oly gyenge-e az a gyermek, hogy többet árt, — mint használ neki az a rajztanulással töltött heti 2 óra?

Mert bizony kár, még a legügyetlenebb gyermeket is elvonni a rajztanulástól; mert soha sem lehet tudni, kinek a rajzolás milyen ágához van hajlama, s annak idején miként értékesítheti majd iskolában szerzett rajztudását, s amely hajlam sokszor nem nyilatkozhatik előbb, míg alkalmat nem adunk rá. Előfordult pl. már olyan eset is, hogy egy gyermek, ki a minta utáni rajzzal sehogy sem boldogult, az eléje állított edényt, virágot, madarat stb., meglepő ügyes felfogással rajzolta le, s ettőlfogva a legnagyobb kedvvel s kitartással rajzol.

A rajzolás iránti kedv majdnem minden embernél vele születik; alig van gyermek, kinek már 2—3 éves korában gyönyörűséget ne okozott volna, ha kedvére vethette papírra értelmetlen ákom-bákomjait, sőt a 3—4 éves gyermek gyakran már bizonyos értelemmel iparkodik cicát, macskát, kutyát, babát rajzolni, magyarázatokat is adva hozzá, hogy: „ez az egyik szeme, ez a másik szeme, ez a farka stb., s ha ő maga sem ismer semmiképen rajzában az elképzelt cicára, kutyára, babára, — akkor édes anyját kéri, egy tejet ivó cica, vagy egy iskolában ülő baba, ki mellett ott legyen a tanító bácsi is, lerajzolására, gyakran nehéz feladatot adva még egy ügyesebb rajzolóknak is; s bizony nem egy mama jön rá ilyenkor, hogy rajzbeli készsége nem sokkal ér többet kis gyermekéénél, s sokért nem adná, ha kis kedvencének örömet szerezhetne egy-egy cica, vagy baba egyszerű, de fölismerhető rajzával.

Ezt a majdnem minden gyermeknél korán nyilvánuló kedvet s szeretetet a rajzhoz, kötelességünk fenntartani, fejleszteni. Amíg a gyermek nem iskolaköteles, addig anyja, azután pedig tanítója iparkodjék, az ilyen korban még a legélénkebben működő s rajzban nyilvánuló fantáziáját, helyes útbaigazítások által fokozni. Ennélfogva már az elemi iskolában kell nagy gondot fordítanunk a rajztanításra.

Az elemi iskolai rajzoktatás mily módon való reformálása képezi jelenleg szakkörökben a legnagyobb vita tárgyát. Nagyon eltérők erre nézve a nézetek; egyesek csak művészi, mások csak pedagógiai szempontokat vesznek figyelembe a rajz tanításánál. Némelyek a gyermek képzelő és emlékező tehetségét, mások pedig a tárgyak közvetlen szemlélése és lerajzolása által a gyermek megfigyelő képességét kívánnák fejleszteni. Eltérők a nézetek arra nézve is, hogy a rajz az elemi iskolában a beszéd és értelem-

gyakorlat és a többi közismereti tárgyak szolgálatában álljon-e, vagy mint önálló tantárgy taníttassék?

Az én nézetem szerint, mint mindenben, úgy ezen fontos kérdés megoldásában is, az aranyos középutat kell választanunk.

Vegyük tekintetbe a gyermek lelkiületét s annak megfelelő módon tanítsuk rajzolni. Rajzoltassunk könnyed, játszi modorban, s ne követeljünk pedáns rajzot. Nem az a jó rajz, amely pontos, szép rendes vonalakkal van rajzolva, hanem amely helyes megfigyelésen alapszik. A gyermek képzelő és emlékező tehetségének fejlesztésére rajzoltassunk vele azt, amit szeret: embert, lovat, cicát, csirkét, babát, továbbá a beszéd- és értelemgyakorlatok folyamán minden megbeszélt tárgyat, majd virágot, bogarat, lepkeket, stb. Semmi esetre sem volna helyes, ha e mellett egyszerűbb, lapos tárgyak lerajzoltatása által ne fejlesztenők a gyermek megfigyelő képességét. A gyermek a benne szunnyadó művészi ösztönnél fogva a színeket szereti; rajzoltassunk vele tehát színes irónnal, mellyel a tárgyak futólagosan megfigyelt alakját, színét könnyen papírra vetheti.

A polgári iskolában már aztán a tárgyak figyelmesebb szemléletére, kisebb részletek figyelembe vételére, szóval a tárgyak, s természeti jelenségek képeinek nagyobb pontossággal való visszaadására kell tanítanunk növendékeinket. Ne essünk azonban az egyoldalúság hibájába itt sem. Kézimunkával is foglalkozó leány-növendékeinknél nagyon lényeges, hogy tudjanak mintákat helyes elrendezéssel, beosztással kézimunkákra alkalmazni, sőt egyszerűbb mintákat maguk is tervezni. A régi módszeres minta utáni rajzot sem szabad tehát egészen mellőznünk. Tervezetési és kézügyesítő gyakorlatokkal váltakozva azonban a fősúlyt mégis a természet és emlékezet utáni rajzra fektessük, mely utóbbi elismert jó mód az emlékező tehetség fejlesztésére.

Az új irány egyik fő előnye, hogy változatosságával a tanuló rajzolási kedvét fentartja, azt fokozza. Amely iskolában a növendékek kedvvel rajzolnak, az a tanító már is szép eredménnyel dicsekedhetik. Számos tapasztalat bizonyítja, hogy semmi sem fokozza a gyermek rajzolási kedvét, szeretetét annyira, mintha mintáinkat az őket környező tárgyakból, majd a szabad természetből vesszük, szóval olyant rajzoltatunk velük, amit már ismernek, szeretnek. A természet utáni rajzolás azonban nemcsak a tanulók rajzolási kedvét eredményezi; — érdemes egy pillantással áttekinteni, mily sok előnyös oldala van ennek a minta utáni rajzolás fölött —, mely előnyök figyelembe vétele a rajztanítás reformálását szükségessé teszi.

A természet utáni rajz által, közvetlen szemlélet útján ismerkedik meg a gyermek sok olyan tárggyal, melyet azelőtt csak felületesen nézett meg, s arról biztos képet nem nyert. A természet figyelmes szemlélete számtalan szín és alakváltozat megismerésére, azok megkedvelésére, szeretetére, csodálatára vezeti a gyermeket, mely körülmény öntudatlanul közelebb hozza őt a

természet szépségeinek megalkotója s fenntartójához, s mindezek által gondolkodóbb, érzőbb, nemesebb ember válik belőle.

Nagy szolgálatoakat tesz a természet utáni rajz a többi tantárgyaknak is. A beszéd és értelemgyakorlatnak, mert alaposan, tüzetesen megismeri a gyermek a tárgyakat, azok részeit, alakméreteit, színét, anyagát, stb. A természetrajznak, mert a növények, állatok jellemző formáit megismerteti s azoknak pontos s helyes megfigyelésére tanít. A földrajz tanítást is nagyban elősegíti stb. Van még egy figyelemre méltó oldala a természet utáni rajzolásnak. Nem egy gyermek akad olyan, aki tanulni nem szeret, nem tud, vagy nem akar; de egy jó oldala van, szeret rajzolni. Az ilyen gyermeket esetleg a rajz mentheti meg az elzüléstől. A rajz kedvet ébreszt benne, vágyat a tudáshoz, akaratot a tökéletesedéshez, sőt gyakran a többi tantárgyak szorgalmasabb tanulására is ösztönzi. És ha egy ilyen gyermek akad az iskolában, pedig akad több is, akkor a rajz tanítására fordított idő, fáradság és anyagi áldozat nem veszett kárba. Természetes, hogy egy, a gyermek értelmi fejlődésére ily nagy befolyással bíró tantárgyat, nem szabad elhanyagolnunk, hanem időt, pénzt és fáradságot nem kímélve meg kell tennünk mindent, hogy az a többi tantárgyakkal egy színvonalra emelkedhessék, s azokkal egyenlő mértékben fejlődhessék.

Első sorban gondoskodnunk kell, hogy a rajzterem fogyatékos felszerelése, célszerűtlen berendezése ne okozzon nehézségeket a rajz tanításánál. Lássuk el azért a rajzszertárt az új irány követelményeinek megfelelő tanszerekkel; a rajztermet célszerű rajzasztalokkal, vagy az ugynevezett bakokkal, a melyeknek az előbbieket fölött az az előnyük, hogy könnyen tehetők egyik helyről a másikra, s kevés helyet foglalnak el; továbbá minták és modellek beállításához szükséges állványokkal. A tanulók művészeti érzékét, izlését fejleszthetjük, ha a rajzterem falait jól megválasztott képekkel, iparművészeti és szépművészeti alkotások utánzataival díszítjük fel. A tanulók jobban sikerült munkáit is tegyük ki időnként váltakozva, ami viszont növelni fogja buzgalmukat, törekvésüket. Erre a célra egyszerű, olcsó fakezeteket szerezzünk be.

A rajzoktatásnak azonban a legnagyobb hátráltatója az osztályok túlszűfolttsága.

Magától értetődik, hogy a természet utáni rajztanításhoz sok idő szükséges, sokkal több, mint a fali minták vagy a táblára való előrajzolás szerinti oktatáshoz. Különösen a magasabb osztályokban, hol már inkább egyéni oktatást kell követni, egy egy tanulónak bővebb magyarázatokat kell adni; sőt ha egy tárgyról rajzolni is valamennyien, akkor is minden gyermek más-más hibát követ el, tehát minden növendék hibáját külön-külön kell megbeszélni, arról magyarázatot adni. Most már ha egy osztályban 60—70 sőt annál is több tanuló van, hogy képzelhető, hogy a rajzoktató kielégítő eredményt érhessen el? Az ilyen rajzóra aztán könnyen — inkább hátrányára, mint előnyére válhatik a gyermeknek.

Ha egy kettős rajzórában 40, mondjuk 45 tanuló rajza vár javításra, az üntig elég arra, hogy a rajzoktató erejét, türelmét és hangját kimerítse; még ennél a létszámnál is sokszor előfordulhat, hogy egyesek rajza javítatlan marad.

Az ilyen népes osztályokkal bíró iskolákban az első fontos teendő a rajztanítás érdekében az volna, hogy a rajzórák száma megkettőztetnék, s így az osztályokat két csoportra osztva, eleget lehetne tenni a modern rajzoktatás követelményeinek.

A mi iskolánkban a rajz eddig különböző gátló körülmények miatt sajnos nem emelkedhetett, nem fejlődhetett kellő arányban a többi tantárggyal. A régi iskolai helyiségek, hol 60—70 tanuló a rajzhoz szűk osztálypadokban, egymást hátráltatva rajzolt, nem váltak épen előnyére a rajzoktatásnak. Most azonban, hogy javult iskolánk helyzete s van szép, világos rajztermünk, — kettőzött buzgalommal, kitartással, nem rettenve vissza anyagi áldozatoktól, — a városi és állami iskolák példáját követve, arra törekszünk, hogy a mi intézetünkben is a rajz a többi tantárgyakkal egy színvonalra emeltessék s e célból a még meglévő akadályok elhárítassanak, s a még hiányzó szükséges tanszerek és berendezési tárgyak mielőbb beszereztessenek. Bizonyára nem csalódom, ha azon reményemnek adok kifejezést, hogy intézetünk előljárói, kik o'y lelkesen támogattak eddig is mindent, mit az iskolai nevelés érdeke kívánt, mielőbb megszerezik a módot és eszközöket, hogy ezen nagy fontossággal bíró tantárgy nálunk is már a közel jövőben a legnagyobb tökélyre fejlesztessek.

Scholtz Margit.

B. Adatok iskolánk ezévi történetéhez.

Mult évi jelentésünkben azon reménnyel bíztattuk a tiszt. szülőket, hogy polgári leányiskolánk már a folyó tanévben fog *felső leányiskolává* átalakíttatni; de sajnos, reményünk nem teljesülhetett. Mert habár a Dr. Bókay Árpád, udvari tanácsos, elnökele alatt ezügyben kiküldött bizottság nemcsak a részletes tervet és az átmeneti korszakra a tantárgyak felosztását kidolgozta, hanem egy a létesítendő osztályokra vonatkozó és egy az összes iskolainkra kiterjedő normál költségvetést is felállított, és mindezzel részletesen kimutatta a módokat és eszközöket, melyekkel leányiskolánknak az annyira óhajtott és égető szükséggé vált kibővítése megvalósulhatott volna, nt. Egyházválasztmányunk nem akart ezen, ugyszólván utolsó fontosabb ténykedésével a főgimnáziumnak építése által amugy is reáháromlott nagy terheket újabb kockázattal súlyosbitani, hanem — mert a testvéregyházaink egymáshoz való jog viszonyaira és közösgyeire vonatkozó új szabályzat életbeléptetése előestéjén állt, — ezen fontos ügyünket a legmelegebben ajánlotta az ujonnan alakítandó közös Képviselőtestület becses figyelmébe.

A napokban megejtett választások által ezen Képviselőtestület élére ismét oly férfiak állítottak, kiknek a tanügy iránt eddig is tanusított érdekeltsége, biztos kezességet nyujt aziránt, hogy ezentúl is a legmelegebb jó akarattal és a legbuzgóbb gondoskodással fogják mihamarább rég óhajtott terveinket megvalósítani és iskolánk felvirágoztatását hathatósan elősegíteni.

Megválasztattak ugyan is: közfelügyelővé Dr. *Zsigmondy Jenő*, közigondnokká *Gundel János*, I. isk. felügyelővé Dr. *Magócsy Dietz Sándor*, II. isk. felügyelővé Dr. *Haberern J. Pál*, isk. gondnokká *Wálther Ágost* és főjegyzővé Dr. *Liedemann Frigyes*. A Deák-téri főegyházunk felügyelővé Dr. *Wágner Géza* és a Luther egyház felügyelővé *Daur György* urak, akik az egyes egyházak lelkészeivel és gondnokaival együtt egyszersmind az *iskolabizottság* vezér tagjai.

Midőn iskolánk érdekében ezen urak és az egész Képviselő-testület kegyes jóindulatát és pártfogását ismételten kérjük, el nem mulaszthatjuk, hogy a tisztétől visszalépett mélt. *Fabiny Gyula* közfelügyelő, nagys. *Stephani Lajos* közgondnok és tek. *Beliczay Béla* gondnok uraknak ne rónók le benső hálánkat azon odaadásukért és áldásos működésökért, a mellyel évek hosszú során át ügyeinket mindig készségesen gyámolították és ez által irántuk való, soha nem szünő szeretetünket és nagyrabecsülésünket kiérdemelték.

Áttérve évi adataink rendes sorára

1. a tanítói testület személyzetében történt változtatásokat említjük. *Kurcz Samu* kartársunk — a mint már tavaly említettük — nyugdíjaztatásáért folyamodvány-kérvénye oly formán indéztetett el, hogy f. é. január hó 1-től élvezzi 41 évi tanítói buzgó működés után jól megérdemlett nyugdíját, amelynél azonban csak 31 szolgálati évet számították be. Szintugy nyugdíjba vonult f. é. május hó 1-én *Schulek Vilma* kézimunkatanítónő 34 évi működés után. *Kardeván Vilmos* polg. isk. tan. kartársunk pedig szívbjaja következtében a folyó tanév első felében szabadságot látván, május hónapban — miután betegsége nem enyhült, szintén beadta nyugdíjaztatása iránt folyamodványát, mely azonban eddig végérvényesen még el nem intéztetett. Adja az Ég, hogy ezen szeretve tisztelt, derék és hű műmunkatársaink, akiknek áldásos működése és jó szolgálatai méltatásával egyházunk közgyűlése jegyzőkönyvileg fejezte ki hálás elismerését, még sokáig csendes nyugalomban élvezhessék éltők alkonyát!

Kurcz Samu helyettesítését a nt. Egyházválasztmány *Windt József* okl. polg. isk. tanítóra bizta, kinevezvén őt egy próbaévre 3-ad foku rendes tanítóvá; *Schulek V.* helyettesítésére *Jakobei Erzsébet* tanítónő mint óraadó alkalmaztatott; *Kardeván V.* kollega tantárgyait pedig *Hamar Gyula* polg. isk. tanító mint helyettes látta el. E két utóbbi állás betöltése céljából pályázatot hirdettetett, melyben a nt. Képviselőtestület legközelebb fog dönten. Szintugy ezen testülethez utasított *Scholtz Margit* rajztanítónő, *Fuchs Paula* és *Döbrentey Irén* kézimunkatanítónők, valamint *Windt József* tanító véglegesítése ügye.

2. Az iskolai jelentékenyebb napokra és eseményekre vonatkozólag jelentjük, hogy a beiratásokat mint rendesen szept. hó első napjaiban végeztük, de a rendes tanítást csak szept. hó 20-án kezdhettük, miután az iskolánknak a gimnáziumi épületbe történt

áttelepítés folytán szükségessé vált átalakításokat és berendezéseket a különféle iparos munkások bérharca következtében kellő időben el nem készíthették.

Az ünnepélyes isteni tiszteletet *Kaczián János* vallás-tanár tartotta a tanító-testület, a tanuló-ifjúság és számos szülő jelenlétében. A tanítás a polg. isk. osztályaiban egész éven át szakadatlanul folyt; egyes elemi osztályokban azonban beszüntettük 2 3 hétre a tanítást, nehogy a fővárosban dúló rághályos betegségek nálunk is nagyobb mértékben elterjedjenek. Polg. isk. leányainkat vasárnaponként, a III. és IV. elemi osztályok növendékeinket pedig a hónapok első vasárnapjain vezettük a templomba. Megünnepeltük a *reformáció emléknappját*, bold. *Erzsébet királyné* emlékeztétét és a *szabadság nappját*. Elvezettük tanítványainkat az „*Uránia*” mű-színház Japánországot és Velencét bemutató előadásaira; a polg. isk. leányokkal tanulmányi kirándulást rendeztünk pünkösöd szombatján Visegrádra; az elemi iskolás leányokat és a III. oszt. fiukat pedig az illető osztályfőnökök ismételten vezették vagy az állatkertbe, vagy a budai várba, a Gellérthegyre, a Hűvösvölgybe s egyéb helyekre a föld- és természetrajz-tanítás gyarapítása céljából. A IV. polg. leányosztály növendékeit a husvéti szünet egyik napján az egészségtan tanára elvezette az egyetemi közegészségtani intézetbe, ahol ngs. Liebermann Leo egyet. ny. r. tanár szives engedelmével az intézet egészségügyi berendezéseit mutatta be, s az intézet eszközeinek és tanszereinek felhasználásával néhány fontosabb egészségtani kísérletet és a gyakorlati életben is elvégezhető fontosabb vizsgálati, nevezetesen élelmiszervizsgáló eljárást.

Ünnepélyes nyilvános vizsgákat az idén sem tartottunk, hanem csak a tanév utolsó napjain ugynevezett összefoglaló tanításokat az isk. előjáróság által felkért vizsga-biztosok jelenlétében. Ezen urak, névszerint: Dr. Haberern Pál isk. felügyelő, nt. Schranz János lelkész, dr. Dirner Lajos, dr. Hajcsi György, dr. Krepuska Géza, dr. Moravesik Emil, Okolicsány Gyula, Markó Albert, Sztrelkó Gusztáv, Fricke Ágost, tisz. Klaár Fülöp, valamint nt. Bachát Dániel főesperes, a kir. s. tanfelügyelők s Beliczay Béla gondnok s. m., akik évközben is többször látogatták az egyes osztályokat, teljes megelégedésüket nyilvánították úgy, „azon buzgalom, szeretet és hűség felett, mellyel a tanítók oktatnak, valamint azon klváló eredmény felett, melyet felmutattak.”

A tanévet jun. 23-án fejeztük be *hálaadó istentisztelettel*, melynek szívet-indító ünnepélyes beszédét szintén tiszt. Kaczián János lk. tartotta; közvetlen utána pedig az *évzáró ünnepélyre* vonultunk a díszterembe, melyet odaérkeztünkkor szülékkal és vendégekkel már zsufoltig megtelten találtuk. Ide iktatjuk az ünnepély sorrendjét:

1. „*Teremts bennem tiszta szívet*“ két-szólamu motette.
2. *Ösztöndíjak kiosztása.*
3. „*Tavaszi dal.*“ Éneklik a polg. isk. növendékek.
4. „*A tündérek.*“ Költ. Rudnyánszky Gyulától, szavalja *Mauthner Stefi* IV. oszt. növ.
5. „*Csicserelve ágról-ágra.*“ három-szól. népdal.
6. „*A magyar nők régen.*“ Költ. Erdélyi Zoltántól; szavalja: *Krepuska Maryit* IV. p. oszt. tan.
7. „*Az álom.*“ Melodráma: írta Kis Etelka, zenéjét szerző Haszkinszky Gusztáv, szavalja *Hermann Mariska* IV. polg. oszt. növendék.
8. „*Angyal és ördög.*“ Költemény Szász Károlytól, szavalja *Klemp Klarisse*, IV. p. oszt. növendék.
9. „*Induló.*“ Abt Ferencről.
10. „*A nővér.*“ Költemény Inczedy Lászlótól, szavalja *Sternberg Emma*, IV. p. oszt. növ.
11. „*Bucsudal.*“
12. „*Bucsúszó.*“ Mondja *Strasser Hermína* IV. polg. oszt. növendék.
13. *Zárszó.* Mondta: Nagys. Dr. Haberern J. Pál felügyelő.
14. *Hymnusz.*

és mondhatom: így könnyekig meghatottan még sohasem váltunk el bucsuzó tanítványainktól.

Mennyire szükséges volna leányiskolánk kibővítése, mutatja azon körülmény is, hogy a IV. polg. osztályunkat végzett leányok közül 27-nek más felsőbb iskolába kell menniök, hogy tovább tanulhassanak; 5-en tanítóképző intézetbe való felvételért folyamodtak; 6-an kereskedelmi iskolába, 4-en ipariskolába mennek, 1 zeneakadémiába és 19-en továbbképezés céljából a szülői háznál fognak magánoktatásban részesülni.

3. A megelőző pontban említett *jutalomdíjakkal* a következő tanítványok tüntettek ki jó magaviseletök és szorgalmuk elismeréséül: *Scholtz Aranka*, IV. polg. oszt. növendék a Koób Irma alapítvány 40 kor. ösztöndíjjal;

Klaár Elza, II. elemi oszt. tanuló a Steinhardt Gizella alapítvány 20 frankos arannyal;

Hruban Jolán III. elemi oszt. növendék, *Schneider Erzsé* IV. elemi oszt. növendék és *Petter Olga* IV. p. o. n. 1—1 tiz koronás arannyal, a melyeket ngys. *Steinhardt Antal* műépítész úr ajándékozott;

Hiltrich Adel I. polg. o. növ. és *Daniel Hedvig* II. polg. o. növ. 1—1 tiz koronás arannyal, a melyeket Névtelen úr bocsátott rendelkezésünkre;

May Valéria III. el. oszt. leány a csinos magyar nyelv. dolgozataiért és *Schmidt Nándor* IV. el. oszt. fiu a magyar történelemben tanusított előmeneteleért kaptak 1—1 tiz kor. aranyat, a melyeket e célra Dr. *Békéssy Ferenc* ügyvéd úr felajánlott; *Strasser Gyula* gyárigazgató úr adta aranyából, valamint *Salzer Tibor* úr által ajándékozott 40 koronából és a *Kullnitz* alapítvány 18 kor. kamatjaiból egy szerencsétlenül járt IV. polg. oszt. leány és egy III. el. oszt. fiúért fizettük be a II. félévi tandíjat.

Ezekén kívül *szegényebb* növendékeink még részesítettek tankönyv-, íróeszköz- és ruhasegélyezésben részint a *Sprester-alapítvány* kamatjaiból, a nemes célú „*Tabitha*“ jótékony nőegyesülettől, részint pedig egyes jobbmódú szülők ajándékaiból.

4. Midőn mindezen jószívű adakozóknak a segélyezettek nevében köszönetet mondunk, *hálás köszönetünket* fejezzük még ki a nt. *Egyházválasztmánynak* azon összegekért, amelyekkel folyóiratainkat járathattuk, könyvtárainkat és szertárainkat gazdagíthattuk, de különösen azon előzékenységeért, a mellyel, tekintve a nehéz életviszonyokat, ez év II. felére minden tanító fizetésének 5% *drágasági pótlékot* kiutaltványozott.

Ugyancsak kedves kötelességünknek tartjuk, hogy e helyt még felsoroljuk köszönettel azon *egyéb nemes adományokat* is, amelyekkel t. pártfogóink szintén, m. pd. nem csekély mértékben mozdították elő iskolai céljainkat.

A *székes főváros közönsége* ezévben is megszavazta a rendes segélyösszeget 12,000 koronát. *Kéler Napoleon* presbyter úr ismét fedezte az általa létesített szellőztetési készülék légszszfogyasztási költségeit; a néh. özv. *Kéler Sándorné* alapítvány kamatait (219.117 kor.) ezuttal egy népisk. collegánk élvezheti egészsége helyreállítása céljából; a „*Szünnidei gyermektetev egyesület*“ most is küldött 8 növendékünket üdülőhelyeire; az „*Ingyen tejosztó társaság*“ a téli hónapokban ismét naponta 10 liter tejet és zsemlyét küldött szegénysorsu gyermekeinknek; dr. *Elischer Gyula* presbyter úr díjmentesen küldte meg „Az Egészségügy“ c. folyóiratot. Dr. *Jármay Gyula* úr ellátta az iskolát a szükséges tintával; *Kókai Lajos*, *Singer* és *Wolfner* és a *Wodianer* cégek kiad-

ványaikból ingyen példányokat jutattak tandíjmenteseinknek és *Fuchs Paula* kartársunk gondoskodott közadakozás útján arról, hogy minden szegény leánykánknak is meg legyen az előirt tornaruhája. *Gregersen Guldbrandt* úr ingyen állította fel az ünnepélyeinkhez szükséges pódiumot, *Heckenast Gusztáv* úr végre több ízben teljesen díjmentesen szállította a zongorát

5. A polg. isk. tantestület rendszeren minden hónap végén tartotta osztályzati *értekezleteit*. A többi módszertani értekezleteink főtárgyát képezték: a *rajztanítás* új módszerének kérdése, a *népiskolai tanterv* módosításai, polg. leányiskoláinknak felső leányiskolává szervezése; részletes *lettár* készítése stb.

És mivel ezen értekezleteinkben nemcsak a különböző vélemények teljes tiszteletben tartása mellett, az egyetértő kölcsönös szeretet és a váltetett munka kedve honolt, hanem a testületet minden tagját *egy* lélek és *egy* szellem hatja át, a tiszt. szülők becses bizalmától támogatva és minden külbefolyástól függetlenül legjobb paedagogia belátásunk szerint vezethetjük növendékeink vallásos és hazafiui nevelését és oktatását. Ennek tulajdonítható, hogy tanítványaink magaviselete, szorgalma és a tanulásban tett előmenetele teljesen kielégítő volt, amely állításunkat azon tény is bizonyítja, hogy a vizsgát tett 737 tanuló közül 713 haladó, és csak 24 vagyis az összes létszámnak csak 34 százaléka utasított pótvizsgálatra vagy osztályismétlésre.

6. *Az iskola egészségi állapotjáról a következőket kell jelentenünk*: A lefolyt iskolai évet már nem a régi helyiségekben, hanem a gimnáziumi épületnek a mi czéljainknak megfelelően átalakított helyiségeiben kezdtük meg, ahol úgy az egyes osztályok, mint az iskola többi helyiségei alkalmasabb termeket kaptak.

Sajnos, a nyári szünet, amely alatt a nagyarányú átalakítási munkák serényen folytak, nem volt elég a munkák tökéletes befejezéséhez, s egyes, bár kisebb, egészségügyi hátrányok csak a tanítás megkezdése után voltak felismerhetők, úgy hogy azok elhárítása, s még mutatkozó hiányok pótlása, csak az iskolai év folyamán volt lehetséges. Különösen sok panaszra adott okot az a körülmény, hogy a fiúiskola számára épült új lépcsőház huzatossá s télen hideggé is tette a leányiskola épületét, lépcsőházát és folyosóit is. A különben is hosszantartó és szigorú tél tetézte a kellemetlenségeket, úgy hogy az egyes tantermekben az ajtó elé akasztott pokróczokkal is kellett a hideg ellen védekeznünk. Amióta a lépcsőházak ill. folyosók megfelelő szélfogókkal vannak ellátva, megszűnt a huzatosság és a hideg is.

Miután a nt. Presbyterium határozata folytán az elemi- és polgári iskola, valamint a fiu- és leányiskola elkülönítése szükségessé vált, nem lehetett a kérdést másként megoldani, mint úgy hogy az elemi iskola 8 osztálya az I. emeletre, a polg. leányiskola viszont a II. és III. emeletre került. Az I. emelet Károly-utczai szárnyában s a Szervita-tér felé tekintő sarkon van a 4 elemi leány-, a Sütő-utczai szárnyban pedig a 4 elemi fiuosztály. A fiuosztályok külön lépcsőházat kaptak, bejáráttal a Deák-tér felől; folyosójukat a leányiskola lépcsőháza és folyosójától magas vasrács választja el. Az első emeleten kapott még helyet a leányok külön hittanterme (a nem evangélikusok számára), s az orvosi szoba, amely, amellet hogy az iskolaorvos hivatalos helyisége s az egészségtani szertár elhelyezésére is szolgál, úgy van berendezve, hogy a roszüllett vagy megsérült tanulók itt első segélyben részesíthetők legyenek. Az I. emeleten van végül egy külön szoba az elemi iskolai tanítók számára, amelyben a tanári könyvtár is el van helyezve.

A polgári iskola helyiségei a régibb viszonyokhoz mérten tetemesen szaporodtak. Figyelemmel voltunk már most az iskola jövőbeli bővítésére ill. felsőbb leányiskolává való átalakítására is. Ezért a 4 polg. oszt. tantermein kívül egy rajz- és egy kézimunkatermet is készítettünk (a III. emeleten), a leendő V. és VI. osztály számára pedig szintén 1—1 termet tartottunk fenn. Ezek egyike emelkedő padsorokkal van ellátva s a fizika tanításához szükséges berendezéssel és felszereléssel ellátva. Közvetlen mellette van a fizika és chemiai szertár és előkészítő, ez után a polg. isk. tanári szoba következik. Mindezek a helyiségek s a IV. p. oszt. terme a III. emeleten van. A II. emeleten a diszterem mellett egy ülésterem, a másik oldalon az igazgatói iroda egy várószobával, a tanítónők szobája a természetrajzi szertárral s az I—III. polg. oszt. tantermei kaptak helyet.

Az új helyiségek (egy-két kevésbé világos, a Károly-utczára néző I. emeleti terem kivételével, melyek különben eddig is osztálytermek voltak) mind világosak, tágasak. Valamennyi szellőztető ablakokkal s friss levegő bebocsátó u. n. Tobin-csővekkel s a romlott levegő elvezetésére szolgáló szellőztető kéményekkel van ellátva. Fűtésre köpenyes vaskályhák szolgálnak.

A tantermeket az óráközökben az összes ablakok nyitásával alaposan szellőztetjük. Ezalatt az elemi iskolai tanulók a zárt folyosókon, a polg. oszt. növendékei pedig a diszteremben tartózkodnak. A tanteremben maradnia senkinek sem szabad. A polg.

isk. növendékek felső ruháikat a diszteremben felállított és számozott ruhafogasokra akasztják. Az elemi iskolai osztályokból hely híján nem lehetett a ruhafogasokat kitenni.

A tantermek padlója kétféle. Ahol a régebbi keményfapadló (amerikai parkett) jókarban volt, meghagytuk. A többi helyiségek padlóit a teljesen hézagmentes s így port nem gyűjtő, jól tisztogatható, a falakba legömbölyített szögletben áthajló, nem hideg és nem is nagyon kemény u. n. legnolith-tal burkoltattuk. A takarítást a port megkötő Ibis-porral végeztettük. Kísérletképen az egyik osztálytermet Dustlers-olajjal eresztettük be. Az ablakokat, ahol erre a beláthatás meggátlása miatt szükség volt, nem homályos, hanem u. n. halpikkelyes üveggel készítettük, amely a belátást lehetetlenné teszi, anélkül, hogy sok világosságot tartana vissza a termektől.

Az elemi iskola összes tantermeit 2 üléses, u. n. Rettig-padokkal butoroztuk be, amelyek kiváló egészségügyi előnyeiknél fogva a manapság legtökéletesebb padrendszert képviselik s a különböző magasságu tanulóknak megfelelően különböző méretek szerint készültek. Minden osztályban 2—3 féle magasságu pad áll. Legkiválóbb előnyük, hogy íráskor a tanulót helyes testtartásra készítetik, s hogy az egész padsor egy a padlóra fektetett vas sínhez lévén csuklóizületben erősítve, minden pad oldalt dönthető, úgy hogy a padsor alatt levő padlófelület takarításkor a tisztogatásnak tökéletesen hozzáférhető.

A polg. isk. helyiségeiben egyelőre, költség híján, még az eddig is használt régi rendszerű, kevésbé célszerű padok voltak, de ezek is a nt. Presbyterium határozata alapján fokozatosan ujjakkal fognak kicseréltetni. A kicserélést már a jövő iskolai évben szándékszunk megkezdeni. Első sorban az I. és II. osztály valamint a rajzterem fognak új, megfelelő padokat kapni.

A növendékek egészségi állapota nem volt kifogástalan. Egyfelől a hosszú zord tél időjárási viszonyai sok meghűlés okozta betegséget idéztek elő, másrészt a fővárosban uralkodó járványos fertőző betegségek iskoláink növendékei közt is sűrűn léptek fel, különösen a kanyaró (mintegy 60%-je az összes fertőző betegedési eseteknek) és a skarlát (vörheny; 20%) kisebb számban fordultak elő bárányhimlő, diftéria, és szamárhurutesetek. A 3 fiúosztály egy növendéke, Pürner Rezső kanyaróban meg is halt. Arra is volt eset, hogy az iskolaorvos már kifejlett kanyarókiütéssel küldött haza egy tanulót az iskolából.

Azokat az osztályokat, (szám szerint 4-et,) ahol tömegesen léptek fel fertőző betegségek 1—3 hét tartamára be is kellett zárni s csak kellő fertítenítés után nyitottuk meg újból.

A fertőző betegségek terjedése annál könnyebben történik meg az iskolában, minél későbbben szerzünk tudomást az első betegedési esetekről.

Hogy ez hamarabb is lehetséges legyen, mintsem a hatósági hivatalos kitiltás kezeink közé juthatna, s így módunkban legyen a szükséges óvintézkedések haladéktalan foganatosításával a fertőző betegségek terjedésének gátat vetni, az iskolaorvos javaslatára a nt. Presbyterium határozatából a tanulókat bejelentő lapokat tartalmazó füzetekkel láttuk el — egyelőre kísérletképen, — s a szülőket köteleztük, hogy bármilyen okból történő iskolamulasztás okát a bejelentő lapot rovatainak kitöltésével s posta útján való haladéktalan beküldésével nyomban közöljék az iskolával. — Így a fertőző vagy ilyenre gyanus betegedési esetekről idejekorán értesülünk. A szülők, kétségtelenül belátva a bejelentőlapok kitöltése és beküldésének fontosságát nevelés és egészségügyi szempontból, pontosan be is küldik azokat, az iskola pedig a bejelentéseknek minden tekintetben nagy hasznát látta.

A fertőző betegségben szenvedő s ilyenek miatt kitiltott tanulókról az iskolaorvos így kellő rovatokkal ellátott könyvben állandó jegyzéket vezet, amelyből a fertőző betegségek mindenkori állását az iskolában könnyen áttekinthetni.

A fertőző betegségek miatt kitiltott tanulók száma a következő volt:

	saját betegsége—velelakók betegsége miatt—összesen		
a) elemi fiúiskola	85	44	129
b) „ leányiskola	22	33	55
b) polg. „	20	37	57
Összesen	127	114	241

Ragadós szembetegséget egyetlen tanuló nál sem észleltünk.

Himlőoltási törvényszabta kötelezettségének minden tanuló megfelelt. Akik az ápr. elején közzétett felszólítás daczára egy hónapon belül másodszor nem oltatták be magukat, (és pedig 14-et) azokat — a nt. Presbyterium határozatából 2 kor. oltási díj ellenében, — május 11-én az iskolaorvos oltotta be. A beoltottak 2—2 pár oltásvédőt és az újraoltásról szóló bizonyítványt is kaptak.

Komolyabb baleset nem fordult elő. Gyorsan muló rosszullét s kisebb sérülések mint minden évben, most is előfordultak. Az

illetők az orvosi szobában, melynek egy kulcsa az igazgatónál áll, részesültek első segélyben.

A felmentések száma, az előző évekhez képest tetemes csökkenést mutat. A felmentést — ugyancsak a nt. Presbyterium határozata folytán — mindig csak az iskolaorvos által megejtett vizsgálaton alapuló véleményes javaslat alapján kapták meg a tanulók.

A teljes, részleges, valamint az ideiglenes felmentések így oszlottak meg:

	teljes	részleges	ideiglenes
a) elemi fiiskola	5	—	—
b) „ leányiskola	13	1	2
c) polg. „	54	11	2

A felmentés a fiuknál torna, az el. leányiskolában torna és kézimunka, a polg. iskolában túlnyomóan kézimunka és rajz alól történt

7. *Leányegyesületünk*, a múlt évben megkezdett alapon folytatta vallás-erkölcsi építő munkáját. A havonként egyszer tartott s ének, ima, Szentírásmagyarázat, felolvasás és szavallásból álló üléseinken, nemcsak a mi, hanem iskolánknak más vallású növendékei is szívesen vettek részt. Felolvasásaink tárgyát kiváltképen a biblia kiválóbb nőalakjaiból meritettük, de méltattuk, Luthernének, Melanchtonnénak s a magyarhoni reformáció egy-két alakjának, a családi életnek evangéliumi szellemben való fejlesztése körül kifejtett áldásos munkásságát is.

Egyesületünk a szeretet munkájából is kivette részét, a mennyiben karácsonkor — ünnepi beszéddel és szavallatokkal egybekötött — ünnepélyt rendezett, a mely alkalommal a tanítónői kar buzgólkodásából, több mint ötven szegénysorsú gyermeket látott el ruhával, vallásostárgyú könyvekkel s másnemű ajándékokkal.

Tanítónőink egyébként is szeretettel karolták fel egyesületünk ügyét, a mennyiben szereplő növendékeinket szavallataik és felolvasásaik szabatos előadására gondosan előkészítették. Nemes fáradozásukat e helyen is hálásan köszönjük.

Ezenkívül gyámolította egyesületünk a „Tabitha“ jótékony nőegyesületet, hálája halvány viszonzásául, hogy szegénysorsú tagjainkat felruházta. A szeretet Istene tegye áldottá a „Tabitha“ utódok nemes munkáját.

Illetményünket beszolgáltattuk az e. e. e. Gyámintézetnek; rendes tagjai lettünk a Luther-társaságnak. Ez utóbbi egyesületünk magasztos érdekeit előmozdítandó — alulírott, mint a Luthertárs.

jegyző, közbenjárására — eddig megjelent népszerű kiadványaival ajándékozott meg s ezzel lehetővé tette egyesületi könyvtárunk megállapítását. Könyveinket növendékeink örömet olvasgatták s a könyvek használatáért — önkéntes felajánlás alapján — befolyt filléreket könyvtárunk gyarapítására fordítottuk.

Hogy egyesületünk működése iránt tágabbkörű érdeklődést keltsünk, minden osztályban voltak hivatalnokaink, különösen pénztárosaink, a kik a begyűlt összeget minden hó elsején Fuchs Paula k. a főpénztárosunknak beszolgáltatták; a negyedik osztály növendékei közül választottuk a titkár-jegyzőt, a kinek feladata a szavallásra és felolvasásra jelentkezők előjegyzése s az ülések jegyzőkönyvének vezetése volt s a könyvtárost.

A nyugtákkal igazolt kiadások, (valamint a múlt évben fennmaradt 20 korona) után egybegyűlt összeg 85 korona 50 fillér a takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve.

Istennek áldása nyugodjék továbbra is az egyesületen.

8. *Beírott rendes tanítványaink létszáma* összesen 673; ezek közül kimaradt az évfolyam alatt 43, meghalt 1; vizsgát tett tehát 629. A beírottak közül 103-man az idén először vétettek fel nálunk; a többi 570 már a megelőző évben is már a mi növendékünk volt. Felvételi vizsgát 8-tól követeltünk; végre a házi nevelésbnn részesültek közül 108-an tettek magánvizsgát, mely utóbbiakkal együtt tanulóink összes létszáma 781-et tesz.

9 *Tandíj* fejében befolyt az idén 37,964 kor. (184 koronával több mint tavaly.) Tőkekamat, fővárosi segély és egyéb jövedelem volt 17279.22 kor. és így az összes *bevétel* tett 55243.22 koronát; ennek ellenében az összes *kiadás* volt — nem számítva az iskola helyiségek házbér értékét, mely 13103.34 koronával vétetett számításba. — 58812.87 kor., és így az Egyházközségnek a közös pénztárából 3569.65 koronával kellett a hiányt pótolnia.

Sajnos, hogy a lefolyt évben egyetlen egy alapítvány-nal vagy hagyománnyal sem nagyobbított isk. alaptőkénk; miért is annál bensőbbben kérjük iskolánk barátait: ajánlják a mi elemi és polg. iskolánkat is nemeslelkű jóltevők becses figyelmébe, hogy anyagiakban gyarapodva, annál nagyobb mértékben nevelhessünk becsületes, munkás tagokat a családnak, az egyháznak, a hazának!

„Az Úr Isten pedig, aki mindedig segítséggel volt nekünk, ezentul is legyen mivelünk! Az Úr áldása hulljon kezünk munkájára, hogy iskolánk felvirágozva mindvégig szolgáljon az Ő szent nevének dicsőségére!

Falvay Antal.

C) Iskolánk tanító-testülete.

A tanító neve	T a n í t		Tantárgy, osztály	Hetenkinti órasz.	JEGYZET
	egyált. mió'a?	nálunk mióta?			
Alex Albert r. tanító	1872	1872	A II. floszt tanítója	20	A tan. könyvtár kezelője s az esp isk. biz. tagja
Bexheft Ármin Dr.	1897	1897	tanítja az egész- sége-t a IV. polg. oszt.	2	iskolaorvos
Bruckner Frigyes	1884	1900	tanítja az éneket a leányosztályokban	10	Gyülekezeti orgonista
Döbrentey Irén	1903	1903	tanítja a polg. I. és II. o. a kézimunkát	—	—
Falvay Antal r. tanító	1860	1866	tanít a polg. leány- osztályokban	12	E. i. igazgató s az esp. tan. kör elnöke stb.
Falvay Gizella r. tanítónő	1899	1899	A III. el. leányoszt. tanítónője	20	—
Hamar Gyula helyettes tan.	1905	1905	A polg. leányosztá- lyokban	21	—
Özv. Gerzso Károlyné áll. s. tanítónő	1883	1883	Kézimunka tanítónő az I. és II. elemi osztályban	10	—
Jakobei Margit r. tanítónő	1893	1893	Az I. el. leányoszt. tanítónője	20	—
Kaczián János	1884	1902	tanítja a III. és IV. polg. oszt. ev. vallást.	4	hitoktató lelkész
Kalma Pál r. tanító	1897	1899	Az I. floszt. tanítója	20	—
Fuchs Paula	1903	1903	tanítja a polg. III. és IV. o. a kézimunkát	—	—
Kardevan Vilmos r. tanító	1867	1882	tanít a polg. leány- osztályokban	18	Ez évben sza- badsgáttatott
Lux Ede r. tanító	1866	1870	A IV. floszt. tanítója	19	Az esp. isk. biz. tagja
Mikolik J. Kálmán r. tanító	1875	1880	tanít a polg. eány- osztályokban	18	Az esp. isk. biz. tagja s a term. szertár őre
Mokry Eszter r. tanítónő	1894	1894	A III. el. leány- osztály tanítónője	20	—
Schulek Vilma kézimunka tanítónő	1876	1876	tanítja a kézimunkát a III. s IV. oszt.	12	Betegsége miatt szabadsgáttat- tott.
Scholtz Lajos r. tanító	1874	1874	tanít a polg. leány- osztályokban	24	—
Scholtz Margit s. tanítónő	1903	1903	tanítja a polg. oszt. a mértant és rajzt.	10	—
Tomassek Ilona r. tanítónő	1875	1875	A II. el. leányoszt. tanítónője	20	—
Windt József tanító	1903	1903	A III. el. floszt. tanítója	23	—

JEGYZET: A francia nyelvet **Fuchs Paula** kisasszony tanította. Hitoktatók :
Tiszt. **Horváth József** róm. kath. belv. káplán; **Kondor Ignác**, **Kornfeld Gyula**,
Hajnal Jakab és **Dr Scheiber Lajos** az izr. hitközség hitoktatói.

D) Órabeosztás.

T a n t á r g y	El. fiiskola				E l e m i				P o l g á r i			
					leányiskola							
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Vallástan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Magyar olvasás, irány s nyelvtan	6	3	3	3	6	3	3	3	4	3	3	4
Német olvasás, irány s nyelv- tan	—	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3
Számítan	4	4	3	3	4	4	3	3	3	2	2	3
Mértan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Földrajz	—	—	}3	2	—	—	}3	2	2	2	1	1
Történet s alkotmánytan .	—	—		2	—	—		1	—	2	2	3
Természetrájk	—	—	2	2	—	—	2	2	2	2	—	—
Vegytan és ásványtan . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Háztartástan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Beszéd és értelem gyakorl. .	6	4	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—
Írás	—	2	2	2	—	2	1	1	2	1	1	—
Rajz	2	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2
Ének	—	1	1	1	—	1	1	1	2	2	2	2
Testgyakorlás	—	—	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1
Kézimunkák	—	—	—	—	3	3	3	3	3	3	3	3
Francziayelv mint rendkívüli tantárgy	—	—	—	—	—	—	—	—	(2	2	2	2)
Heti összeg :	20	20	22	24	23	23	24	24	27	27	27	28

E) **A bevégzett tananyag.**

a) **A népiskolában.**

I. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiuknál: **K a l m a P á l.**

A leányoknál: **J a k o b e i M a r g i t.**

1. Vallástan.

12 biblia történet az ó és 12 történet az új szövetségből.
Egyházi énekek és imák.

2. Nyelvtan.

Magyar írás és olvasás s a nyelvtan alapfogalmainak idevonatkozó része, szorosabb meghatározás nélkül.

Egyszerű nyelvtani gyakorlatok megfejtése szóval, a palatáblán és írófüzetben.

3. Számтан.

A négy alpművelet szóval és jegyekkel az 1—50 terjedő számkörben.

4. Szemléltető oktatás.

Az iskola, a szülői ház, házi állatok; a kert, az utca, a helység, kézművesek, kereskedők; a mező, rét, erdő; néhány mezei állat és növény; a hegy, a víz; időváltozások.

Elbeszélések a gyermeki életből; állatmesék. Gyermekdalok és költemények.

II. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiuknál: **A l e x A l b e r t.**

A leányoknál: **T o m a s s e k I l o n a.**

1. Vallástan.

A tanterv által előírt bibliai történetek, imák és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

A helyes olvasás gyakorlása. A tömondat és ennek különféle alakjai; a főnév, tulajdonnév, ige, személyes névmás, melléknév és számnév. Rövid nyelvtani feladványok. Költemények emlékelése.

3. Német nyelv.

A német írva-olvasás tanítása, német szók gyűjtése és beszélgetések az egyszerű mondat körében. Versek s egyszerű fordítások.

4. Számтан.

A négy alpművelet az 1—500-ig terjedő számkörben elvont és megnevezett számokkal. A mértékek megismertetése.

5. Szemléltető oktatás.

A házi állatok és néhány a kertben, mezőben, erdőben, vagy vízben élő állat; a legfontosabb növények és ásványok. Némely földrajzi fogalmak; a határ és az abban látható főbb tárgyak. Budapest szék.-főváros kerületei.

6. Szépirás. — 7. Rajz. -- 8. Ének.

III. OSZTÁLY.

Osztály tanító a fiuknál: Windt József.

A leányoknál: Falvay Gizella.

I. Vallástan.

A biblia történetek összefüggésökben, Jézus s az apostolok élete s főbb tanai; az Úr imája; sz. írásbeli mondatok és egyházi énekek.

2. Magyar nyelvtan.

Az értelmes és helyes hangsúlyozással való olvasás. Az egyszerű és bővített mondatban előforduló mondat- és beszédrészek; a név- és igeragozás elemei, valamint a helyesírás főbb szabályai. Alkalmas versek és velősebb mondatok betanulása.

3. Német nyelv.

Olvasás és írás, beszéd- és fordítási gyakorlatok; költemények betanulása.

4. Számтан.

Az 1-től—10,000-ig terjedő számkörben a négy alapművelet alkalmazott példákban. A különféle mértékek ismertetése.

5. Földrajz és hazai történelmi képek.

A főváros s ennek környéke Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye és hazánk egyes vidékeinek megismertetése kapcsában egyes történelmi képek.

6. Természetrajz.

A gerinces állatok; a növényországból a legszükségesebb tudnivalók s egynéhány ásvány.

7. Szépirás. — 8. Rajz. — 9. Ének. — 10. Torna.

IV. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiuknál: Lux Ede.

A leányoknál: Mokry Eszter.

I. Vallástan.

Az Isten, önmagunk és embertársaink iránt való kötelességek ismertetése a 10 parancsolat és a hegyi beszéd tárgyalása által; az apostoli hitvallás ágazatainak ismertetése és megmagyarázása a bibliai történetek alapján; szentírásbeli helyek és egyházi énekek.

2. Magyar nyelvtan.

Az értelmes és szép olvasás. A tö-, csonka-, bővített-, összevont és összetett mondatok megkülönböztetése; a ragok és képzők ismertetése; a mondatokhoz kapcsolt írásbeli gyakorlatok. Szavatok.

3. Német nyelv.

Olvasás, írás, beszéd- szavaltat és fordítás gyakorlatok. Szógyűjtemény.

4. Számtan.

A négy alapművelet begyakorlása nagyobb megnevezett és különnevű számokkal; ezeknek egyneműekké való változtatása és a közönséges életben előforduló törtszámok.

5. Földrajz.

Magyarország megyéenként; a magyar államot környező államtestületek; az osztrák állam és Európa államainak általános ismertetése.

6. Történet.

A történeti képek bővítése és az időszakok szerint való rendezése által nemzetünk fontosabb történeti mozzanatainak ismertetése.

7. Természetisme.

A gerinctelen állatok; a leginkább használt növények és ásványok ismertetése.

8. Rajz. — 9. Szépirás. — 10. Ének. — 11. Torna.

A k é z i m u n k á t

tanították az elemi leányosztályokban: Schulek Vilma és helyettese: Jakobei Erzsí és özv. Gerzsó Károlyné.

I-ső osztály: Egyszerű kis szalagok kötése; harisnyakötés.

II-dik osztály: Horgolás és betűjegyzés elemei.

III-dik osztály: Horgolás, szoros-mintaszalag kötése, betűjegyzés.

IV-dik osztály: Lyukacsos mintaszalag kötése, színes pamut-tal való himzés.

Ezenkívül kivételesen és csak a t. szülők kívánságára, a gyermekek tehetsége és kiképzett ügyességéhez mért fényűzési munkák is készítették egyes családi ünnepélyek alkalmára.

b) **A p o l g á r i**

I. polgári

Osztályfőnökök :

T a n t á r g y	Heti óra szám	T a n i t ó	T a n k ö n y v
Vallástan	2	Falvay Antal	Bereczky S. Biblia ismer- tetés. Sz. Biblia Szónyi : Énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Hamar Gyula	Dr. Gyulay B. olvasókönyv I. r. Torkos L. Magyar nyelvtan.
Német nyelv	3	Hamar Gyula	Jausz K. Német olvasó könyv I. r. Bohm Steinert kl. deutsche Sprachlehre.
Földrajz	2	Hamar Gyula	Hunfalvy Schneider : I. Földrajz. Németh : Magyarország hegy- és vízrajzi térkép. Lange-Cherven Atlasz.
Számtan	2	Scholtz Lajos	Vajdafl. Számtan I.
Természetrajz	2	Mikolík Kálmán	Szécskay : { Állattan és Növénytan. I.
Szépirás	2	Mikolík Kálmán	—
Ének	2	Bruckner Frigyesné	Szónyi T. Énekeskönyv.
Rajz és mértan	2	Scholtz Margit	—
Női kézimunkák	3	Döbrentey Irén	—
Testgyakorlás	2	Scholtz Lajos	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Ch Noel : Premières lectures françaises.

Leányiskolájában.

leányosztály.

Hamar Gyula.

T a n a n y a g

A biblia fontossága; a szentírás története és az ó-szövetség egyes könyveinek részletes ismertetése. Biblia olvasás. Egyházi énekek.

A 10 parancsolat. Az Ur imája.

Szép és értelmes olvasás, főképp a hazai történelemre és a magyar népi életre vonatkozó olvasmányok értelmezése és tartalmuk rövid összefoglalása. — Alkalmos olvasmányok alapján az egyszerű bővített mondat fő- és mellékrészei, a beszédrészek meghatározása, a teljes név- és igeragozás és a szóképzés. Kisebb versek szavalása. Hetenkint 1, csak az iskolában tartott írásbeli gyakorlatul dik-
tandó írás vagy kisebb mesék és leírások fogalmazása.

Írás és olvasás. Helyesen hangsúlyozott értelmes olvasás. Szógyűjtés. Beszédgyakorlatok. Könnyebb leírások és elbeszélések, mesék: tolbamondás. Helyesírási és szavalási gyakorlatok

A magyar korona országainak, az osztrák tartományunknak és Európa többi országainak természeti és politikai földrajza részletesen.

A négy alaplíművet elvont, egyszerű különnevű számokkal. Arányosság és az egyszerű hármasszabály. A métermértékek és a hazai pénzek ismertetése. Feladatok megfejtése fejből, táblán és füzetben.

Téli hónapokban: A gerinczések jellemzőbb alakjainak részl. leírása és osztályozása, tekintve azok hasznát, kárát és elterjedési viszonyait. **Nyári hónapokban:** Több virágos növény leírása, tekintettel főbb alaktani jellegükre s ipari fontosságukra. Egy kis herbarium készítése.

A fali táblán való előírás után ütenyézssel a magyar és német abc kis és nagy betűi magyar és német folyóírás. Helyes toll- és testtartás.

Az öntudatos helyes énekléshez szükséges zeneelmét: zongorizáló gyakorlatok. A kemény hangsorok. Egyházi énekek. Egyszólamú dalok.

Mértani alapgondolatok. Az egyenes vonalak mérés, osztása és egybeállítás rajzeszközökkel és szabadkézzel. Egyenesvonalú síkdíszítmények, egyszerű padozat minták és meander-szalagok rajza.

Egyszer kalotaszegi varrottas. Kereszt és szárított. Recézés, a fillet guipure különböző öltéseivel.

Rend- és szabadgyakorlatok: különféle tag- és törzsgyakorlatok. A természetes járás halkan, dobbantással és utánlépéssel; ugrás Szer-
gyakorlatok: a vízszintes és rézsutos lábtón, lebegőfőn, lengő kötelen, támfőn és gyűrűhíntán.

Játék: Labdadobás. Lánccjáték. Farkas és bárány.

A kiejtés begyakorlása. Írás és ékejelek. A háromféle névelő, főnév és ejtegetése, adjektív, possessiv, demonstratív, tulajdonnevek, proposition számnevek. Avoir és être főbb alakjai. Fordítások. Szavalás Hetenkint 1 írásbeli gyakorlat.

II. polgári

Osztályfőnök :

T a n t á r g y	Heti óra szám	T a n í t ó	T a n k ö n y v
Vallástan	2	Falvay Antal	Bereczky : Bibliai ismertetés
Magyar nyelv	3	Hamar Gyula	Dr. Gyulay B. olvasókönyve II. r. Torkos L. Magyar nyelvtan
Német nyelv	3	Hamar Gyula	Jausz K. Német olvasó- könyv II. r. Böhm Steinert. kl. deutsche Sprachlehre
Történelem	2	Hamar Gyula	Kozma : Világtörténelem
Földrajz	2	Hamar Gyula	Hunfalvy : Földrajz II. Lange Cherven : Atlasz
Számtan	2	Scholtz Lajos	Vajdasy : Számtan II.
Mértan	1	Scholtz Margit	—
Természettan	2	Mikolík Kálmán	Szécskay : Állat- és növény- tan II.
Ének	2	Bruckner Frigyes	Szőnyi : Énekeskönyv.
Írás	1	Mikolík Kálmán	—
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Kézimunka	3	Dőrentey Irén	—

leányosztály.

Mikolík Kálmán.

T a n a n y a g

Az új szövetség egyes könyveinek részletes ismertetése és íróinak története. Bibliái olvasás. Az apostoli hitvallás. Egyházi énekek.

A magyar nyelv mondat- és alaktana folytonos elemzéssel, kiváló figyelemmel a helyesírásra és az írásjelek használatára; a népnyelv ismertetése s a hibás kiejtés ellenőrzése; a rokonértelmű szók bemutatása és gyakorlása. Mondatrövidítés. A körmondat. Prózai és verses olvasmányok. Nyelvtani feladatok. Két hetenkint írásbeli dolgozatul leírások s egyéb önálló fogalmazványok. Szavalatok.

Az alaktan. A bővített és összevont mondat. Prózai és költői szemelvények. Szógyűjtés. Tollbamondás és helyesírási gyakorlatok, mesék, elbeszélések. Szavalatok

A történelem fogalma. Az ókori népek történelme röviden, a görög- és rómaiaké részletebben. A középkorból a népvándorlás: N. Károly birodalma.

Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, különös tekintettel a természeti viszonyokra. A tanult földrészek vázlatainak készítése.

Az I. osztályban tanultak ismétlése. Az időszámítás körébe tartozó számítások. Tizedes törtek. Az összetett hármasszabály egész és tört számokkal. — A növendékek az elősoroltakat fejben, táblán és füzetben gyakorolják és dolgoznak iskolai és házi feladatokat is.

Pont, vonalak és szögek fekvése és mérése. A három, négy és sokszög, a kör és kerület főtulajdonságai és alakítása; továbbá szerkesztések alapján az idomok összeállósága és hasonlósága.

Az őszi hónapokban: a hazai gyümölcsök szemléltető leírása és osztályozása. **Téli hónapokban:** az állattan gerincztelen osztályai rendszeresen az egyes főbb jellemek kiemelésével. **A tavaszi hónapokban:** a fontosabb mezőgazdasági, kerti és konyha növények, fák, mérgesnövények osztályozása és a herbarium-készítés folytatása.

A hangjegyek nevei és értéke: az ütemek, a hangsúly és a hangközök elméletileg és gyakorlatilag. Egyházi énekek: egy- és két-szólamú dalok és magyar népdalok.

Magyar és német folyóírás gyakorlása mint az I. osztályban.

Vegyes és görbevonaltú síkalkalmazások rajzolása táblarajzok nyomán rajzeszközökkel és szabad kézzel. Természet után való rajzolás.

Vászon mintakendő a fehérvarrás alapöltéseivel, különböző ájour és szállaöltéssel. Betűjegyzés. Magyar stílusban tartott lapos himzés és töltő öltés.

Tantárgy	Heti óra szám	Tanár	Tankönyv
Testgyakorlatok	2	Scholtz Lajos	—
Franczia nyelv (fakultative)	2	Fuchs Paula	Ch. Noel: Premiéres lectures françaises.

III. polgári

Osztályfőnök:

Tantárgy	Heti óra szám	Tanár	Tankönyv
Vallásstan	2	Kaczián J.	Pálffy J.: Egyháztörténet Egyházi énekek.
Magyar nyelv	3	Falvay	Révy Ferencz Stylistika. Arany: Toldi (magyarázta. Lehr Albert.)
Német nyelv	3	Mikolik	Dietlein: Leitfaden zur deutschen Litteratur.
Történelem	2	Hamar	Kozma: Világtörténelem.
Földrajz	1	Falvay	Hunfalvy: Földrajz. Lange Cherven: Atlasz.
Vegytan, ásvány- tan és földtan	3	Scholtz Lajos	Rybar: Vegytan és ásvány- tan.

T a n a n y a g

Rendgyakorlatok: kanyarodások körülkörzés, fordulatok járásközben Szabadgyakorlatok: összetett hármass gyakorlatok, hintajárás, bibiczjárás. Szergyakorlatok: ugrózsámolyon, függeszkedés lólrán, lebegőjárás és egymásnak kerülése gerendán; gyakorlatok lengő kötelen és gyűrűhintán. Labdajáték.

Alaktani ismételések. A rendes igék tüzetes ragozása; használtabb rendhagyó igék, névmások, határozók s a névragozás részletesen. Mondatok készítése. Olvasás; fordítás és az olvasmányok tartalmának elbeszélése. Dietéék, nyelvtani és helyesírási gyakorlatok. Versek, prózai darabok és kis párbeszédek könyv nélkül.

Leányiskola.

Scholtz Lajos.

T a n a n y a g

A keresztény egyház története a 30 éves háborúig, különösen a hitjavítás hazánkban. A szentségek.

Nyelvtani ismételések elemzés közben költői és prózai olvasmányok alapján. Az egyszerű és szép stylus sajátosságai, kiváló tekintettel a magyar nyelv eredeti sajátosságaira. Prózai és vers alak. Hangsúlyos és időmértékes verselés. Az írásművek felosztása, a prózai műfajok és a közeleti fogalmazványok. Irály- és verstan elemzések. A r a n y T o l d i-jának tárgyalása. Irálygyakorlatul: levelek, ok- és ügyiratok. Szavaltatok.

Az összetett mondat. A körmondat. A verstan elemei. Elbeszélő költői műfajok. Két hetenkint írásbeli dolgozat, részint szabadon, részint az olvasmányokból merítve.

A pápaság és császárság küzdelmei. a kereszties hadjáratok. D'Arc Johanna; a Habsburgok a középkor végén. Spanyolország felszabadulása. Találmányok. A reformáció. Habsburgok világbirodalma. A németalföldi szabadságharc. A 30 éves háború. XIV. Lajos kora. Az angol forradalom. II. Frigyes Nagy Péter. Az északamerikai szabadságharc. A francia forradalom. Napoleon A német birodalom és az olasz királyság megalakulása

Kapcsolatban a történeti tanítással az eddig tanultak ismételő áttekintése és gyakorlása a terkép folytonos használata mellett.

A levegő és a víz elemeinek ismertetése. Elem és összetett test. Kristályok. Nem fémies elemek és azoknak fontosabb vegyületei. A savak A könnyű és nehéz fémek. Ötvény. Aljak. Sók. A szervetlen testek alaki természetani és vegytani tulajdonságai. Közettan és földtan. Szerves vegytanból: illó olajok és gyanták, szénhydratok, a szeszes erjedés, az alkoholok, a savak, zsiradékok, festő anyagok, alkaloidok és fehérnye anyagok.

T a n t á r g y	Heti óra szám.	T a n í t ó	T a n k ö n y v
Háztartástan	2	Mikolik	Sebestyénne Stetina J. Gazdaságtan fels. leány- iskolák számára
Számtan	2	Scholtz Lajos	Vajdaly : Számtan III.
Mértan	1	Scholtz Margit	—
Írás	1	Mikolik	—
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Ének	2	Bruckner Frigyes	Szőnyi : Énekeskönyv.
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—
Testgyakorlás	1	Scholtz Lajos	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Noel : Premiéres lectures. francia (haladóknak)

IV. p o l g á r i

Oszdtályfőnök :

T a n t á r g y	Heti óra szám	T a n í t ó	T a n k ö n y v
Vallástan	2	Kaczian János	Bereczky S. Ev. hit- és erkölcsstan Egyházi énekek.
Magyar nyelvtan	2	Falvay	Novik Sándor : A magy. nemzet irod. ismertetése.

T a n a n y a g

Alapfogalmak. A termelés főágai. A vagyonszerzés. A nő szerepe és hivatása a házi gazdaság vezetésében. A takarékoság fontossága. Költségvetés. A lakás, butorok, ruházat és élelmiszerek, azoknak beszerzése és eltartása. A háztartási munkák megosztása. A házi tűzhely szentsége.

Közönséges törtek. Olasz gyakorlat. Egyszerű és összetett hármasszabály törtekkel. A hazai pénzek és mértékek folytonos isméllese.

A három-, négy- és sokszög s a kör területének, s egyszerű szabályos testek térfogatának s felszínének ismerletése, illetve kiszámítása.

A magyar és német folyóírás gyakorlásán kívül a ronde-írással díszbetű.

Sikékitmények rajzolása és festése különböző stýlben magyarázattal kísért táblai előrajzok és természeti tárgyak nyomán.

A hangközök és lépcsők folytatólagos ismertetése és továbbgyakorlása A skálák képzése és éneklése minden hangnemben. Két- és háromszólamu gyakorlatok és énekek. Chorálok.

Magyar mintájú zsebkendő és betűhímzés. Színes magyar hímzés. Eredeti áttört kalotaszegi varrottas.

Kanyarodások járásközben, csillagfelállítás. — Forgólépéjszárás csúszószofttetés. Botgyakorlatok. — Magas és távugrás. Zsámolyon átugrás, gyakorlatok gyűrűhintán: fordulat, lábműködéssel felhuzódás; körhintán: futás és mérsékelt repülés; létrán: függeszkeszdes lóbálással; támfán: mellső és hátsó fekvő támasz. Játékok.

Értelmes olvasás és ennek alapján folytonos beszédgyakorlatok. Az egyszerű bővített mondat ismertetése, mondatrészei és beszédrészei elemzése. Verses és prózai darabok megtanulása. Copiek, nyelvtani gyakorlatok, dictéek és kis compositók olvasmányok alapján. Beszédgyakorlatok a közéletből merített dolgok köréből.

I e á n y o s z t á l y

Falvay Antal.

T a n a n y a g

Hittan. A választanok. Erkölcsstan. Biblia olvasás. Egyházi énekek.

Költői művek olvasása és esztetikai fejtegetése, szavalása és ezek alapján: a költői műfajok ismertetése és a kiváló magyar írók méltatása. Az irodalomtörténet vázlata. — Két hetenkint írásbeli dolgozatok leginkább az olvasmányokból merítve, a főalakok jellemrajzát adva és fogalommagyarázatok, elmélkedések.

T a n t á r g y	Heti óra szám	T a n í t ó	T a n k ö n y v
Német nyelv	3	Mikolik	Dietlein : Lehrbuch der deutschen Literatur.
Történelem	3	Mikolik	Baróti-Csanki : M. történ. és Csiky : Alkotmánytan.
Földrajz	1	Scholtz Lajos	Emödi : Természettan és csill. földrajza.
Számтан	3	Scholtz Lajos	Vajdacy : Számтан II.
Természettan	3	Scholtz Lajos	Emödi : Természettan.
Egészségtan	2	Bexheft Ármin	Csapódy-Gerlőczy . Egészségtani kézikönyv.
Ének	2	Bruckner Frigyes	Szőnyl : Éneke-könyv
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	1	Scholtz Lajos	—
Franczia nyelv	1	Fuchs Paula	Salarien : Franczia olvas- mányok.

T a n a n y a g

A klaszikus iskola kiválótagjai: Klopstok, Lessing, Herder, Goethe, Schiller életrajzai és egyes műveinek megismertetése. Szavalatok Két hetenkint egy rásbeli szabad dolgozat (Sprichwort-Erklärung Schillerung-Erläuterungen).

Magyarország története összefüggő előadásban a legrégibb időtől fogva a legújabbig, az alkotmányának fontosabb intézményeire való tekintettel s a növéndékek nemzeti érületének és jellemének fejlesztése céljából.

Magy. ország természeti és politikai földrajzának áttekintése.

Kapcsolatban a természettannal. A csillagászati földrajz elemei a csillagok felosztása. Naprendszerünk A föld és ábrázolása. Látóhatár, Földrajzi hosszúság s szélesség. A föld forgása és keringése. Nappálya. Naptávol, napközeli. Nap- és évszakok. Földövek A hold mozgása és fényváltozásai. Nap és holdfogyatkozás. Álló csillagok; csillagképek. Az egyes tünemények magyarázata megfelelő földrajzi készülékek segítségével történik.

A százalékszámítás és alkalmazása. A lánc szabály. A hazai és a legfontosabb külföldi pénznemek ismertetése és átszámítása. Egyszerű és összetett részarányos osztás. Vegytésszabály. Arany- és ezüsttövényekre, vertpénzekre és állampénzpapírokra vonatkozó számítások.

Gyakorlati példák kidolgozása táblán s füzetben.

A természettan alapfogalma. A testek általános tulajdonságai, azok halmaza. A hő és annak hatása. Hőmérő. A szilárd, csepegős és terjedős testek egyensúlya és mozgása. A hangtan. A fénytán. A delezesség. A villamosság. Mindez kísérletek alapján magyarázva.

Az egészség és betegség fogalma. Az egészségre ható tényezők. A mozgás, érzés. Érzékek. A légzés. A vérkeringés. Táplálkozás. Mérgezés Rögltőni segély. Ragályozás. Sebftőzés. Betegápolás. Az emberi szervezet egyes részeinek megóvására, ápolására és fejlesztésére vonatkozó szabályok. A testi nevelés főbb elvei.

Az énekhez szükséges ismeretek az összehangzatlanból. Több szólamu női karok. Műdalok jeles da'szerzőktől. Kétszólamu chorálok.

Bevezetés a távlati rajzolásra. Távlati rajzolása az egyenes vonalnak síklapnak és egyszerű szögletes testeknek. A színharmónia ismertetése és síkétkitmények rajzolása és festése: — Domboru gipszétkitmények rajzolása körrajzban, majd árnyékolva.

Női ing varrása himzett vagy á jour betéttel, hurkolt csikkal. Foltzott mintakendő, vászon és damaszt műtőmessel; gomblyuk varrása és betűjegyzés.

A III. oszt. anyaga agyobb kiterjedésben és nehezebb összeköttetésben; a testgyakorlás tanításból kifolyó utasítások a gyakorlati életre.

Az előző osztályokban elsajátított ismeretek kiegészítése egyes olvasmányok tárgyai és alakjainak kezelése alapján. Később levelek fogalmazása. Fordítás, beszéd- és szavaiati gyakorlatok.

F) Tankönyveink

Használt tankönyvek	Fü osztály- ban	Leányosztály- ban
1 Bereczky S. Bibliatörténetek	II. III.	II. III.
2 Bereczky: Hit- és Erkölcstan	—	IV. polg.
3 Györy V. és Klaár F. Luther kis kátéja	IV.	IV. el.
4 Bereczky egyháztörténete	—	I-III. polg.
5 Bereczky Biblia ismertetése	—	I. II. polg.
6 Egyházi énekek ev. iskolák számára	III. IV.	III IV. I. II. polg.
7 Új testamentom v. Biblia olvasókönyv	IV.	IV. I. II. III. IV.
8 ABC- és olvasókönyv Péterfy és társaitól	I.	I.
9 Kurz S. Német ABC	II.	II.
10 Komáromy, Lakits s. t. olvasókönyve	II. III. IV.	II. III. IV.
11 Révy magyar olvasókönyv.	—	I. II. polg.
12. Lehr Arany Toldija	—	III. polg.
13. Jausz Lesebuch I. II.	III. IV.	III. IV.
14. Jausz György német olvasókönyv polgári is- kolák számára	—	I. II. polg.
15. Komáromy magyar nyelvtan	II.	II.
16. Bárány nyelvkönyv I. II.	III. IV.	III. IV.
17. Torkos L. magyar nyelvtan	—	I. II. polg.
18. Révy F. Stylistika	—	III. polg.
19. Novák S. magyar nemz. irod. ismertetése	—	IV. polg.
20. Junghans Stricker Sprachlehre	IV.	IV.
21. Böhm-Steinert kl. deutschen Sprachlehre	—	I. II. polg.
22. Dietlein Leitfaden d. deutschen Litteratur- geschichte.	—	III. IV. polg.
23. Füredi számtani példatár	II. III.	II. III.
24. Emericz számtani példatár IV.	IV.	IV.
25. Vajdafi számtan I. II.	—	I. II. III. IV. polg.
26. Mikolík földrajza.	III.	III.
27. Gáspár földrajza	IV.	IV.
28. Hunfalvy-Schneider földrajza	—	I. II. III. polg.
29. Német-Magyarország hegy- és vízrajzi tér- képe	IV.	IV. I. polg.
30. Lange-Cherven földrajzi atlasz	—	I. II. III. polg.
31. Ballagi K. és Nagy L. magyarok története.	IV.	IV.
32. Kozma világtörténelem	—	II. III. polg.
33. Baróti-Csánki magyarok története	—	IV. polg.
34. Csiky alkotmánytan	—	IV. polg.
35. Csapody egészségtan.	—	IV. polg.
36. Báthory természetrajz	IV.	IV.
37. Emödi természettan és csill. földrajz	—	IV. polg.
38. Szécskay állat- és növénytan I. II.	—	I. II. polg.
49. Rybár vegytan és ásványtan	—	III. IV. polg.
40. Sebestyén Sztetina J. gazdaságtan	—	III. polg.

G) Az iskola taneszközei évi jövedelme és kiadásai.

[illegible]

G) Tanulóink számának táblázatos kimutatása

Osztály	A tanulók száma			V a l l á s					Anyanyelv				S z ü l e t é s i é v										Szüleik polgári állása					Tan-dij		
	beiratott	Ezek közül		ágh. hitv.	ev. ref.	római kath.	gör. kel.	izraelita	magyar	német	tót	egyéb	1898	1897	1896	1895	1894	1893	1892	1891	1890	1889	1888	értelmisége	kereskedő	iparos	földb. v. bérlet	szem. szolgálattevő vagy. szolga	fizető	tandijmentes
		meghalt	kimaradt																											
I. fiu	48	—	2	20	3	7	—	18	46	2	—	—	45	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	11	25	7	1	4	40	8
II. "	55	—	7	25	3	5	—	22	55	—	—	—	2	50	1	2	—	—	—	—	—	—	—	15	17	16	—	7	41	14
III. "	69	1	6	30	5	9	—	25	59	10	—	—	—	6	56	5	2	—	—	—	—	—	—	31	18	12	2	6	60	9
IV. "	70	—	3	32	4	7	—	27	67	2	1	—	—	—	4	55	8	2	1	—	—	—	—	23	25	15	2	5	58	12
Összesen fiuk	242	1	18	107	15	28	—	92	227	14	1	—	47	58	62	62	10	2	1	—	—	—	—	80	85	50	5	22	199	43
I. elemi leány	30	—	1	16	1	2	—	11	29	1	—	—	22	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	9	12	—	1	21	9
II. " "	26	—	2	12	—	2	—	12	23	3	—	—	3	16	5	2	—	—	—	—	—	—	—	13	6	7	—	—	22	4
III. " "	50	—	6	27	1	2	—	20	46	2	2	—	—	2	37	9	1	1	—	—	—	—	—	12	18	17	1	2	40	10
IV. " "	46	—	2	19	2	2	—	23	44	1	—	1	—	—	1	29	15	—	1	—	—	—	—	20	14	7	1	4	40	6
Összesen el. leány.	152	—	11	74	4	8	—	66	142	7	2	1	25	25	44	40	16	1	1	—	—	—	—	53	47	43	2	7	123	29
I. polgári leány	75	—	2	29	1	8	—	37	70	3	1	1	—	—	—	4	52	16	1	2	—	—	—	22	28	19	—	6	64	11
II. " "	73	—	4	28	3	9	1	32	59	11	1	2	—	—	—	5	44	17	3	4	—	—	—	22	28	19	1	3	65	8
III. " "	70	—	1	32	2	4	—	32	65	5	—	—	—	—	—	—	2	47	16	4	1	—	—	22	29	14	—	5	62	8
IV. " "	61	—	4	28	4	4	—	28	57	4	—	—	—	—	—	—	1	1	38	15	5	1	—	20	23	13	1	3	50	11
Össz. polg. leány	279	—	11	117	10	25	1	126	251	23	2	3	—	—	—	4	57	63	66	59	23	6	1	90	105	65	2	17	241	38
A tanulók főösszege	673	1	40	298	29	61	1	284	620	44	5	4	72	83	106	106	83	66	68	59	23	6	1	223	237	158	9	46	563	110

J) Kimutatás

a tanítás eredményéről a folyó tanév végén.

Osztály	V i z s g á t t e t t:											Fősszeg	
	rendes tanulóink közül						magántanulók közül						
	kitűnő I.	jele. II	jó III.	elégs. IV.	elégt. V.	összesen	kitűnő I	jeles II.	jó III.	elégs. IV.	elégt. V.		összesen
I elemi fiu	16	20	10	—	—	46	9	4	3	1	—	17	63
II. elemi fiu	17	13	12	6	—	48	6	2	2	—	—	10	58
III. elemi fiu	19	22	13	8	—	62	7	2	2	1	—	12	74
IV. elemi fiu	17	10	22	6	—	64	3	4	1	1	—	9	73
összesen fiuk	69	74	57	20	—	220	25	12	8	3	—	48	268
I. elemi leány	12	7	7	1	2	29	4	2	3	—	—	9	38
II. elemi leány	8	8	5	1	2	24	4	2	—	—	—	6	30
III. elemi leány	11	18	8	3	4	41	7	3	4	1	—	15	59
IV. elemi leány	8	27	7	1	1	44	3	4	1	2	—	10	54
összesen elemi népiskolai leány	39	60	27	6	9	141	18	11	8	3	—	40	181
I polgári leány	11	32	20	6	4	73	1	2	—	—	—	3	76
II. polgári leány	11	19	21	14	4	69	4	3	1	—	—	8	77
III. polgári leány	8	18	22	15	6	69	2	2	1	—	—	5	74
IV. polgári leány	10	21	12	13	1	57	3	1	—	—	—	4	61
összesen polgári iskolai leány	40	90	75	48	15	268	10	8	2	—	—	20	288
Főösszeg	148	224	159	74	24	629	53	31	18	6	—	108	737

K) A tanulók névsora. *)

I. fiú-osztály.

1 Achtzehner József, 1898. Bp. r. k.	26 Köhler Kálmán, 1898. Bp. ágh. tdm.
2 Allstock Pál, 1898. Nagykáta, izt. mv.	27 Kubányi János, 1898. Bp. ágh.
3 Auer Ernő, 1898. Bp. izr.	28 Lenz Gyula, 1898. Bp. r. k.
4 Bálint László, 1893. Bp. izr. mv.	29 Leszlényi Leo, 1898. Bp. izr.
5 Benkő György, 1893. Bp. izr.	30 Mandel Jenő, 1899. Bp. izr.
6 Bereczky István, 1898. Bp. ágh. tdm.	31 Marton Gyula, 1898. Bp. r. k.
7 Berger István, 1898. Bp. izr.	32 Maurer Béla, 1898. Bp. ágh.
8 Brasch László, 1893. Bp. izr.	33 Moravitz József, 1898. Bp. ágh. tdm. kim.
9 Deutsch Endre, 1898. Bp. izr.	34 Neufeld Géza, 1898. Bp. izr.
10 Frei Ármin, 1898. Bp. r. k.	35 Pajor Endre, 1898. Bp. izr.
11 Fuchs Ernő, 1898. Bp. izr.	36 Pürner József, 1898. Bp. ev. ref.
12 Goldberger Imre, 1898. Bp. izr.	37 Simó Pál, 1898. Bp. ágh. tdm.
13 Gruber György, 1898. Bp. r. k.	38 Stamberger Pál, 1898. Bp. izr. kim.
14 Heckenast Róbert, 1898. Bp. ágh.	39 Steinhilber Gyula, 1898. Bp. ágh.
15 Herczegh József, 1898. Bp. ev. ref.	40 Szabó József, 1898. Bp. ágh. tdm.
16 Herzberger László, 1897. Bp. ágh. tdm.	41 Szabó Lajos, 1898. Bp. ágh.
17 Holzer Simon, 1898. Bp. izr.	42 Szinek Lajos, 1898. Bp. ev. ref.
18 Hrdko Árpád, 1898. Bp. ágh.	43 Thuresányi Pál, 1898. Bp. ágh. tdm.
19 Hubert György, 1898. Bp. izr.	44 Triszlér Miklós, 1898. Bp. ágh.
20 Jóny Andor, 1898. Pápa, r. k.	45 Vörös Kálmán, 1897. Bp. ágh.
21 Kaufmann Pál, 1898. Bp. izr. mv.	46 Weisz Béla, 1898. Bp. izr.
22 Kesselbauer Róbert, 1898. Bp. ágh.	47 Wolf Károly, 1898. Bp. ágh.
23 Kirchlechner János, 1898. Bp. r. k.	48 Zsedényi Gyula, 1898. Bp. ágh.
24 Kirschner Béla, 1893. Bp. ágh.	
25 Kollár Árpád, 1896. Bp. ágh. tdm.	

II-ik fiú-osztály

1 Bellovics János, 1895. Bp. ev. ref. tdm.	21 Kadelburger Ernő, 1897. Bp. izr.
2 Bellovics József, 1897. Bp. ev. ref. tdm.	22 Kamarell Pál, 1897. Bp. ágh. tdm.
3 Bereczky Endre, 1896. Bp. ágh. tdm.	23 Klivényi Elemér, 1897. Bp. r. k.
4 Binder Vilmos, 1897. Bp. ágh.	24 Krekó Béla, 1897. Bp. év. ref.
5 Bóhm Andor, 1897. Breznóbánya izr.	25 Krempelsz Péter, 1897. Bp. ágh.
6 Braun Andor, 1897. Bp. izr.	26 Lederer Andor, 1897. Nyíregyháza izr.
7 Bruckner István, 1897. Bp. izr.	27 Lenz József, 1897. Bp. r. k.
8 Brust Ferencz, 1897. Bp. izr.	28 Lepter János, 1897. Bp. ágh.
9 Friedmann György, 1897. Bp. izr.	29 Lužay Antal, 1897. Bp. r. k.
10 Friedmann Hugó, 1897. Bp. izr.	30 Medvegy Jenő, 1897. Bp. ágh. tdm. kim.
11 de Fries Károly, 1896. Braunschweig ágh.	31 Molnár László, 1897. Pécs ágh. kim.
12 Gast János, 1897. Bp. ágh.	32 Nagel Ferencz, 1897. Bp. izr.
13 Gross Sándor, 1898. Bp. izr.	33 Palócz Imre, 1897. Bp. izr. kim.
14 Hajesi György, 1897. Bp. ágh.	34 Pauer Lajos, 1897. Bp. ágh.
15 Halbrohr Barnabás, 1898. Arad izr.	35 Podvinecz László, 1897. Bp. Izr.
16 Hándler Imre, 1897. Bp. ágh.	36 Pölzl Andor, 1897. Bp. izr.
17 Herpy Károly, 1897. Bp. r. k.	37 Poput János, 1897. Bp. ágh. tdm.
18 Hittich Ödön, 1897. Bp. ágh. tdm.	38 Roszák István, 1897. Bp. ágh. tdm.
19 Hofbauer Gusztáv, 1897. Bp. ágh.	39 Rysavy Béla, 1897. Bp. r. k.
20 Jochmann Árpád, 1897. Bp. ágh.	40 Schlichter Emil, 1897. Bp. izr.
	41 Schneider Lajos, 1897. Bp. ágh. tdm.

*) Rövidítések: ágh. — ág. hitvallású; ev. ref. — evangélikus református; rk. — római katolikus; gk. — görög keleti; izr. — izraelita; tdm. — tandijmentes; mv. — magánvizsgáló; kim. — kimaradt; mh. — meghalt.

- 42 Scholtz Ernő, 1898. Bp. ágh. tdm.
- 43 Schultheisz Pál, 1897. Bp. izr.
- 44 Schweigert Gyula, 1895. Bp.
ágh. tdm. kim.
- 45 Selmeczi Antal, 1897. Bp. izr.
- 46 Strausz Ernő, 1897. Bp. izr.
- 47 Szabó László, 1897. Bp. ágh.
tdm. kim.

- 48 Szokolik József, 1897. Bp. ágh. tdm.
- 49 Takács Gyula, 1897. Bp. ágh. tdm.
- 50 Textoris Rémó, 1897. Bp. ágh.
- 51 Wachtel Jenő, 1897. Bp. izr.
- 52 Weigl Pál, 1898. Bp. izr.
- 53 Weil György, 1897. Bp. izr.
- 54 Weisz Sándor, 1897. Bp. izr.
- 55 Wolf Henrik, 1897. Bp. ágh.

III. fiú-osztály.

- 1 Auer Géza, 1896. Bp. izr.
- 2 Balika György, 1896. Bp. r. k.
- 3 Bartha József, 1896. Bp. izr.
- 4 Benkő Pál, 1896. Bp. izr.
- 5 Berger Ferencz, 1896. Bp. izr.
- 6 Rószl Emil, 1896. Bp. r. k.
- 7 Braun Károly, 1895. Bp. izr.
- 8 Braun Miksa, 1896. Bp. izr.
- 9 Brauner Frigyes, 1896. Bp. ágh.
- 10 Daniel Frigyes, 1896. Bp. ágh.
- 11 Delmár Tivadar, 1896. Bp. r. k.
- 12 Dörge Frigyes, 1896. Bp. ágh.
- 13 Engel Károly, 1896. Bp. izr.
- 14 Fischer István, 1896. Bp. izr.
- 15 Friedmann József, 1896. Bp. izr.
- 16 Frommer Imre, 1896. Bp. izr.
- 17 Gárdonyi György, 1897. Bp. izr.
- 18 Gáspár László, 1896. Bp. izr.
- 19 Goldberger Oszkár, 1896. Bp. izr.
- 20 Guhrner Géza, 1896. Bp. ágh.
- 21 Hajcsi József, 1896. Bp. ágh.
- 22 Hammersberg Béla, 1897. Bp. ágh.
- 23 Hammersberg Miklós, 1896. Bp. ágh.
- 24 Handler János, 1896. Bp. ágh.
- 25 Heckenast Frigyes, 1896. Bp. ágh.
- 26 Herrisch Ottó, 1896. Bp. r. k. tdm.
- 27 Héley György, 1896. Bp. ágh.
- 28 Hirsch Andor, 1896. Bp. izr.
- 29 Hollósi József, 1896. Bp. izr.
- 30 Horváth Gyula, 1896. Bp. ágh. tdm.
- 31 Horváth Lajos, 1896. Bp. ágh. tdm.
- 32 Imelmann Alajos, 1896. Bp. r. k.
- 33 Kalmár Ernő, 1896. Bp. izr.
- 34 Kaufmann Dezső, 1896. Bp. izr.
- 35 Kirnbauer Nándor, 1896. Bp. ágh. tdm.

- 36 Klandusz Frigyes, 1897. Bp. r. k.
- 37 Klein Elemér, 1896. Bp. izr.
- 38 Kovács György, 1896. Bp. ágh.
- 39 Környei Gábor, 1895. Bp. r. k.
- 40 Kurucz István, 1894. Kis-Kőrös ágh.
- 41 Liebau Lajos, 1895. Bp. ágh. tdm.
- 42 Lindner István, 1896. Bp. ágh.
- 43 Lippert László, 1896. Bp. ágh.
- 44 Lütze Ákos, 1895. Bp. ágh.
- 45 Mayer Roland, 1895. Bp. ágh.
- 46 Müller Henrik, 1896. Bp. r. k.
- 47 Nagy Károly, 1896. Bp. ágh.
- 48 Neményi Marczel, 1896. Bécs. izr.
- 49 Oblath Leo, 1896. Bp. izr.
- 50 Pajor Henrik, 1896. Bp. ágh.
- 51 Pazár Károly, 1896. Bp. ev. ref.
- 52 Popper Aladár, 1896. Bp. izr.
- 53 Pürner Rudolf, 1896. Bp. ev. ref. mh.
- 54 Rechterisz Károly, 1894. Bp. ágh.
- 55 Reimann Andor, 1897. Bp. izr.
- 56 Rysavy Ferencz, 1896. Bp. r. k.
- 57 Schwarcz György, 1896. Bp. izr.
- 58 Schwartz Győző, 1896. Bp. ágh.
- 59 Spitzer László, 1897. Bp. izr.
- 60 Szántó István, 1896. Bp. ágh.
- 61 Szántó László, 1896. Bp. ágh.
- 62 Takách László, 1896. Pomáz, ev. ref.
- 63 Takács István, 1896. Bp. ágh. tdm.
- 64 Tóth Imre, 1896. Monor, ágh. tdm.
- 65 Vetsey Gyula, 1896. Bp. ágh.
- 66 Weiss Erik, 1897. Bp. ev. ref.
- 67 Weiss István, 1896. Szombathely izr.
- 68 Zambó Pál, 1896. Bp. ágh. tdm.
- 69 Zuppinger Pál, 1896. Bp. ev. ref.

IV. fiú-osztály.

- 1 Auer Ödön, 1895. Bp. izr.
- 2 Balia Siegfried, 1895. Bp. izr.
- 3 Balogh Imre, 1895. Bp. izr.
- 4 Barakonyi Ferencz, 1895. Bp. ev. ref.
- 5 Bereczky Vilmos, 1895. Bp. ág. htv.
- 6 Binder Pál, 1895. Bp. ág. htv.
- 7 Birubann Lajos, 1896. Pusztá-Pékla, izr.
- 8 Bloch Sándor, 1895. Bp. izr.
- 9 Bohuska Artur, 1894. Bp. ev. ref.
- 10 Bolla Károly, 1893. Bp. ág. htv. tdm.
- 11 Böhm Andor, 1895. Bp. izr.
- 12 Braun Ferencz, 1895. Bp. izr.
- 13 Bózik Gyula, 1895. Bp. ág. htv.
- 14 Czettel László, 1895. Bp. izr.
- 15 Dirner István, 1894. Bp. ág. htv.
- 16 Farkas Andor, 1895. Bp. izr.
- 17 Feistel István, 1894. Bp. ág. htv. tdm.
- 18 Fisch Gyula, 1895. Bp. ág. htv.
- 19 Gachnang Henrik, 1893. Winterthur, ev. ref. kim.
- 20 Hazucha Andor, 1895. Bp. ág. htv. tdm.
- 21 Heckenast Gusztáv, 1895. Bp. ág. htv.
- 22 Hegyi Ödön, 1895. Bp. ev. ref.
- 23 Heyder Lajos, 1895. Bp. rk.
- 24 Hofbauer György, 1895. Bp. ág. htv.
- 25 Horváth György, 1895. Bp. ág. htv.
- 26 Horváth István, 1894. Bp. ág. htv. tdm.
- 27 Hölzel Pál, 1895. Bp. izr.
- 28 Järmay Pál, 1895. Bp. ág. htv.
- 29 Jureczky Ferencz, 1895. Bp. ág. htv. tdm.
- 30 Kelemen Artur, 1895. Bp. r. k.
- 31 Kele'i Imre, 1895. Bp. izr. kim.
- 32 Kerner László, 1895. Bp. r. k.
- 33 Kánitz Gábor, 1895. Bp. izr.
- 34 Kraul Ernő, 1895. Bp. r. k.
- 35 Krebs Géza, 1894. Bp. ág. htv. tdm.
- 36 Kristóffy Lajos, 1895. Bp. ág. htv.
- 37 Lányi Andor, 1895. Szőlők, ev. ref.
- 38 Lienerth Aladár, 1895. Bp. ág. htv.
- 39 Lichtschein Sándor, 1894. Bp. izr.
- 40 Magyar István, 1895. Martonvásár, ág. htv. tdm.
- 41 Maurer István, 1895. Bp. ág. htv.
- 42 Márkus Ervin, 1896. Bp. izr.
- 43 Mitterdorfer Andor, 1895. Bp. r. k.
- 44 Nagel Dezső, 1896. Bp. izr.
- 45 Obstgarten Gyula, 1895. Nagy-Boiskó, ág. htv.
- 46 Oravec Pál, 1895. Bp. ág. htv. tdm.
- 47 Perl György, 1895. Bp. izr.
- 48 Podvinecz István, 1895. Bp. izr.
- 49 Pollák Endre, 1896. Bp. izr.
- 50 Prinzhausen Nándor, 1893. Bp. ág. htv.
- 51 Reitzer Jenő, 1895. Bp. izr.
- 52 Róth Tibor, 1895. Bp. izr.
- 53 Rozgonyi István, 1895. Bp. izr.
- 54 Saxlehner Tibor, 1895. Bp. ág. htv.
- 55 Schmidl Bódog, 1895. Bp. ág. htv.
- 56 Schmidt Nándor, 1895. Bp. ág. htv.
- 57 Scholtz Andor, 1895. Bp. ág. htv. tdm.
- 58 Schullheiss Ernő, 1895. Bp. izr.
- 59 Silbermann Bezső, 1895. Bp. ág. htv. tdm.
- 60 Somogyi Imre, 1895. Bp. ág. htv. tdm.
- 61 Surányi Gusztáv, 1894. Bp. ág. htv.
- 62 Szeits László, 1895. Bp. r. k.
- 63 Székely Jenő, 1895. Bp. izr.
- 64 Stern Béla, 1895. Bp. izr.
- 65 Szlovák Kálmán, 1895. Bp. ág. htv.
- 66 Szóts Jenő, 1895. Bp. izr.
- 67 Trenka József, 1895. Bp. r. k.
- 68 Vilha Mátyás, 1892. Bp. ág. htv. tdm.
- 69 szurdai Weisz Mór, 1895. Bp. izr.
- 70 Zirner Ákos, 1895. Bp. izr.

I. leányosztály.

1 Baksa Margit, 1898. Bp. ágh. tdm.	16 Paulusz Hona, 1898. Bp. ágh. tdm.
2 Baracs Éva, 1898. N.-Maros, izr.	17 Péris Luiza, 1898. Bp. ágh.
3 Blau Aranka, 1898. Bp. izr. kim.	18 Radó Lili, 1898. Bp. izr.
4 Brett Irén, 1898. Bp. izr.	19 Reiter Mariska, 1898. Bp. izr.
5 Dirner Márta, 1898. Bp. r. k.	20 Roth Margit, 1898. Bp. izr.
6 Fixler Melitta, 1898. Bp. izr.	21 Rotter Lili, 1898. Bp. izr. kim.
7 Gyüre Karolin, 1897. Váchartyán,
ev. ref.	22 Schermann Margit, 1898. Bp. ágh.
8 Haszlacher Jozefia, 1897. Bp. ágh. tdm.	23 Spitz Francziska, 1898. Bp. izr.
9 Hazucha Valéria, 1897. Bp. ágh. tdm.	24 Székely Irén, 1898. Bp. izr.
10 Herrmann Ilona, 1898. Bp. izr.	25 Szokolik Emilia, 1898. Bp. ágh. tdm.
11 Horváth Etelka, 1898. Bp. ágh. tdm.	26 Unger Klára, 1898. Bp. izr.
12 Imelmann Anna, 1897. Bp. r. k.	27 Vendéghegyi El a, 1898. Bp. ágh. tdm.
13 Keréc Margit, 1898. Bp. ágh.	28 Wagner Etelka, 1898. Bp. ágh.
14 Kulcsár Stefánia, 1898. Bp. ágh.	29 Wanicsek Karolin, 1897. Bp. ágh. tdm.
15 Molnár Janka, 1897. Bp. ágh.	30 Woboril Kornélia, 1897. Bp. ágh. tdm.
	31 Zechmeister Ilma, 1898. Bp. ágh.

II. leányosztály.

1 Bloch Agata, 1897. Bp. izr.	15 Mohr Sarolta, 1896. Bp. izr.
2 Bloch Erzsike, 1897. Bp. izr.	16 Rémi Ibolya, 1897. Bp. izr.
3 Fellegi Erzsike, 1896. Bp. r. k.	17 Schreiber Olga, 1897. Bp. izr.
4 Fenyves Katicza, 1895. Hódos
ágh. tdm. kim.	18 Schwertner Mária, 1895. Bp. ágh.
5 Fischer Erzsi, 1898. Bp. izr.	19 Smolka Rózsi, 1897. Bp. izr. kim.
6 Goldberger Gizella, 1897. Bp. izr. kim.	20 Steinhilber Karola, 1897. Bp. ágh.
7 Hromy Olga, 1897. Bp. ágh.	21 Urai Katicza, 1897. Bp. izr.
8 Kesselbauer Margit, 1897. Bp. ágn.	22 Vécsey Ilonka, 1897. Bp. ágh.
9 Klaár Elza, 1896. Bp. ágh. tdm.	23 Weil Anna, 1896. Bp. izr.
10 Klein Margit, 1897. Bp. izr.	24 Weisz Ella, 1898. Bp. izr.
11 Klein Sarolta, 1897. Bp. ágh.	25 Welti Ibolya, 1897. Bp. ágh. tdm.
12 Lippert Irma, 1897. Bp. ágh.	26 Zawadil Ottilia, 1896. Bp. r. k. mv.
13 Mandel Józsa, 1897. Bp. izr.	27 Zechmeister Erzsi, 1896. Bp. ágh. mv.
14 Mohr Katalin, 1898. Bp. izr.	28 Zsigmondy Piroska, 1897. Bp. ágh.

III. leányosztály.

<p>1 Baracs Amália, 1897. Bp. izr.
 2 Bleissner Gizella, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 3 Brasch Margit, 1896. Bp. izr.
 4 Czyzewicz Kornélia, 1896. Bp. ágh. ev.
 5 Eberhardt Gertrud, 1896. Bp. ágh. ev.
 6 Friedmann Melinda, 1896. Bp. izr.
 7 Gast Emilia, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 8 Gyómrői Edit, 1896. Bp. izr.
 9 Hecht Edit, 1896. Bp. izr.
 10 Hertkő Anna, 1894. Bp. ágh. ev. tdm.
 11 Herzberger Ilona, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 12 Hödl Karola, 1895. Gráz, ágh. ev.
 13 Hrubán Jolán, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 14 Jancovius Ilonka, 1896. Bp. ágh. ev.
 15 Kaemmerer Olga, 1895. Pozsega, ágh. ev.
 16 Kokály Erzsébet, 1895. Bp. ágh. ev.
 17 Kormos Ottilia, 1896. Bp. izr.
 18 Kölbl Ágota, 1896. Bp. r. k.
 19 Kuffler Vilma, 1896. Kisdorán, izr. kim.
 20 Kulcsár Anna, 1896. Bp. ágh. ev.
 21 Ledermann Jozefa, 1895. Bp. izr.
 22 Loksa Irma, 1896. Bp. ágh. ev.
 23 Löwy Ilonka, 1896. Bp. izr.
 24 Luzny Milada, 1895. Brünn r. k.
 25 Mai Valéria, 1896. Bp. ágh. ev.
 26 Mannheim Margit, 1896. Bp. izr.</p> | <p>27 Némethy Ilonka, 1896. Kassa, ágh. ev.
 28 Néprás Juliska, 1895. Bp. ágh. ev. tdm.
 29 Neufeld Lili, 1895. Bp. izr.
 30 Neumann Margit, 1896. Bp. izr.
 31 Oravec Ilonka, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 32 Perlesz Renée, 1896. Bp. izr.
 33 Petanovits Paula, 1896. Bp. ágh. ev.
 34 Póol Adél, 1895. Bp. ágh. ev.
 35 Prinzhausen Krisztina, 1895. Bp. ágh. ev.
 36 Reiter Ella, 1896. Bp. izr.
 37 Reitzer Melitta, 1896. Bp. izr.
 38 Rosenzweig Alice, 1896. Bp. izr.
 39 Rothermundt Hildegard, 1896. Bp. ágh. ev. kim.
 40 Saxlehner Margit, 1896. Bp. ágh. ev. mv.
 41 Schell Margit, 1896. Bp. ágh. ev.
 42 Schmidt Eugénia, 1896. Bp. ágh. ev.
 43 Schön Margit, 1896. Bp. izr.
 44 Schwarz Erna, 1896. Bp. izr.
 45 Seidl Vilma, 1897. Bp. ev. ref.
 46 Strasser Edit, 1896. Bp. izr.
 47 Takács Margit, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 48 Takács Mariska, 1896. Bp. ágh. ev. tdm.
 49 Vilha Anna, 1893. Bp. ágh. ev. tdm.
 50 Weisz Józsa, 1896. Bp. izr. kim.</p> |
|---|--|

IV. leányosztály.

<p>1 Altstock Elza, 1895. Bp. izr. mv.
 2 Bauer Margit, 1895. Bp. izr.
 3 Baumann Karolin, 1895. Mármaros-sziget ágh.
 4 Bleier Ella, 1895. Bp. izr.
 5 Blum Alice, 1895. Bp. izr.
 6 Böhm Elza, 1895. Bp. izr.
 7 Brett Rózsa, 1895. Bp. izr.
 8 Bulyovszky Jolán, 1892. Bp. ágh. km.
 9 Dengyel Mária, 1894. Bp. r. k.
 10 Deutsch Gertrud, 1895. Bp. izr.
 11 Feldmann Berta, 1895. Bp. izr.
 12 Fischer Rózsa, 1895. Bp. izr.
 13 Fredel Olga, 1895. Bp. ágh.
 14 Friedmann Olga, 1895. Bp. izr.
 15 Friedmann Renée, 1895. Bp. izr.
 16 Gast Olga, 1895. Bp. ágh. tm.
 17 Guttmann Alice, 1895. Bp. izr.
 18 Hellebroath Mariska, 1894. Bp. ágh.
 19 Hirschfeld Irén, 1895. Bp. izr.
 20 Kaemmerer Margit, 1894. Gyurgyevnovác, ágh.
 21 Keleti Ilona, 1894. Bp. izr. km.
 22 Kralupper Mariska, 1895. Bp. r. k.
 23 Kulcsár Emilia, 1895. Bp. ágh.</p> | <p>24 Kürthy Aranka, 1894. Bp. ágh. tm.
 25 Lepter Mariska, 1894. Bp. ágh.
 26 Lütze Elza, 1894. Bp. ágh. tm.
 27 Neufeld Rózsa, 1895. Bp. izr.
 28 Neumann Margit, 1894. Nagyvárad izr.
 29 Neurath Lili, 1895. Bp. izr.
 30 Ormos Erzsébet, 1894. Pozsony izr.
 31 Roth Livia, 1895. Bp. izr.
 32 Schneider Erzsébet, 1894. Bp. ágh. tdm.
 33 Schneider Hedvig, 1896. Bécs: izr.
 34 Schusztar Margit, 1894. Bp. ágh.
 35 Schwarz Emma, 1895. Bp. izr.
 36 Seidl Anna, 1895. Bp. ev. ref.
 37 Soltész Piroska, 1895. Bp. izr.
 38 Steinhilber Ilona, 1894. Bp. ágh.
 39 Steinhilber Paula, 1895. Bp. ágh.
 40 Urai Lujza, 1895. Bp. izr.
 41 Vágó Franciska, 1894. Csömör ágh.
 42 Vágó Mária, 1895. Csömör, ágh.
 43 Weisz Magda, 1895. Bp. ágh. tdm.
 44 Ziegler Klára, 1895. Bp. izr.
 45 Zmeskall Jolán, 1894. Bp. ágh. tm.
 46 Zuppinger Margit, 1894. Bp. ev. ref.</p> |
|--|--|

Polgári leányiskola.

I. leányosztály.

1 Balika Gabriella, 1894. Bp. r. k.	38 Litzmann Alice, 1894. Bp. izr.
2 Balla Alice, 1894. Bp. izr.	39 Müller Erzsi, 1894. Bp. ágh. ev.
3 Binder Augustta, 1893. Bp. ágh.	40 Müller Lili, 1894. Bp. izr. kim.
4 Blitz Ella, 1895. Bp. izr.	41 Mohr Margit, 1894. Bp. izr.
5 Brachfeld Vilma, 1895. Bp. izr.	42 Nagler Berta, 1894. Bp. izr.
6 Braun Regina, 1894. Pécs, izr.	43 Pánczél Juliska, 1892. Bp. ágh. ev. tdm.
7 Braun Renée, 1894. Bp. izr.	44 Perlmutter Jolán, 1893. Bp. izr.
8 Brett Margit, 1894. Bp. izr.	45 Pétermann Erzsi, 1894. Morágy, ágh. ev. tdm.
9 Bruckner Anna, 1894. Bp. izr.	46 Pócs Ilona, 1894. Pálfalva, ágh. ev. tdm.
10 Csányi Zuzsánna, 1893. Tarnóc ágh. ev. tdm.	47 Prevost Emma, 1893. Bp. r. k. mv.
11 Csehy Teréz, 1891. Bp. ágh. ev. tdm.	48 Prister Gemma, 1894. Bp. izr.
12 Danielis Margit, 1893. Bp. ágh. ev. tdm.	49 Pusztafi Magda, 1894. Bp. ev. ref.
13 Drechsler Karolin, 1894. Bp. ágh. ev.	50 Ramor Ilona, 1894. Arad, r. k.
14 Előd Aglája, 1893. Bp. ágh. ev.	51 Ramsrott Eleonora, 1894. Bp. ágh. ev.
15 Frank Ilona, 1894. Bp. ágh. izr.	52 Redlich Alice, 1894. Bp. izr.
16 Frank Karola, 1893. Bp. ágh. ev.	53 Reichmann Máriaanna, 1894. Bp. r. k.
17 Friedenthal Erzsi, 1894. Bp. izr.	54 Reis Hilda, 1893. Bp. izr.
18 Gerlei Frigyeske, 1893. Bp. r. k.	55 Reisz Ilonka, 1894. Bp. izr.
19 Gregersen Helga, 1894. Bp. ágh. ev.	56 Rusztikus Etelke, 1894. Bp. ágh. ev. tdm.
20 Gross Ilona, 1894. Bp. izr.	57 Sár Aranka, 1893. Bp. izr.
21 Grossmann Margit, 1894. Túréc-Szt. Márton, izr.	58 Scheidl Jolán, 1894. Bp. ágh. ev.
22 Gyömrői Boriska, 1894. Bp. izr.	59 Schletter Gizella, 1894. Bp. r. k.
23 Hajós Valéria, 1894. Bp. izr. kim.	60 Schmid Rózi, 1895. Bp. izr.
24 Herrman Mariska, 1894. Bp. izr.	61 Schneider Stella, 1894. Wien, izr.
25 Hittrich Adél, 1894. Bp. ágh. ev. tdm.	62 Schulz Elza, 1893. Bp. ágh. ev. tdm.
26 Holstein Szeréna, 1893. Bp. izr.	63 Schwarz Margit, 1894. Gödöllő, izr.
27 Horner Mariska, 1895. Bp. izr.	64 Simon Margit, 1893. Bp. ágh. ev. tdm.
28 Hromy Berta, 1894. Bp. ágh. ev.	65 Stern Ella, 1894. Bp. izr.
29 Hudecz Hermina, 1894. Bp. ágh. ev. tdm.	66 Stern Mariska, 1894. Komárom, izr.
30 Janisch Etelke, 1894. Bp. ágh. ev.	67 Strelisky Anna, 1894. Bp. izr.
31 John Sári, 1894. Bp. izr.	68 Szíber Gabriella, 1893. Bp. ágh. ev.
32 Karádi Lili, 1894. Bp. izr.	69 Szigeti Ibolyka, 1893. Bp. izr.
33 Kormos Alice, 1894. Bp. izr.	70 Vetsey Erzsi, 1894. Bp. ágh. ev.
34 Kölbl Lujza, 1894. Bp. r. k.	71 Vital Margit, 1894. Pozsony, r. k.
35 Krepuska Erzsi, 1894. Bp. ágh. ev.	72 Waltersdorfer Jolán, 1894. Bp. ágh. ev.
36 Kvaszniceza Augustta, 1893. Trenčsén, ágh. ev. tdm.	73 Weisz Györgyike, 1894. Bp. izr.
37 Ledniczky Anna, 1894. Bp. ágh. ev.	74 Wieland Vilma, 1891. Bp. ágh. ev. ism.
	75 Wolliab Vilma, 1894. Bp. ágh. ev.

II. leányosztály.

1 Altstock Lili, 1893. Bp. izr. mv.	10 Deutsch Flóra, 1892. N.-Vázsony izr.
2 Amar Renée, 1893. Bp. izr.	11 Doctor Ada, 1893. Bp. izr.
3 Arsenievits Irma, 1892. Bp. gör. kel.	12 Éles Rózi, 1893. Oroszlános r. k.
4 Breuer Aranka, 1892. Bp. ág.	13 Elkan Klára, 1893. Bp. izr.
5 Czánik Erzsi, 1890. Bp. ev. ref. kim.	14 Ewald Emma, 1892. Berlin ág.
6 Csehál Frigyeske, 1892. Bp. ág.	15 Feistel Ilona, 1893. Bp. ág. tdm.
7 Csehi Etel, 1890. Bp. ág.	16 Feldmann Ilona, 1893. Bp. izr.
8 Daniel Hedvig, 1893. Brassó ág. tdm.	17 Fondor Edit, 1894. Bp. ev. ref.
9 Delbeck Etel, 1893. Bp. ág. tdm.	18 Fredde Irén, 1893. Ujpest ág.

- 19 Friedmann Vilma, 1893. Bp. izr. kim.
- 20 Frommer Lili, 1893. Bp. izr.
- 21 Fülöp Ilona 1893. Bp. ev. ref.
- 22 Gansel Margit 1894. Bp. izr.
- 23 Goldberger Jolán. 1894. Bp. izr.
- 24 Hajcsi Rózi, 1893. Rozsnyó ág.
- 25 Hirsch Jolán, 1893. Bp. izr.
- 26 Hruban Margit, 1893. Bp. ág. tdm.
- 27 Hutter Frida, 1893. Wien ág.
- 28 Janisch Lujza, 1892. Bp. ág.
- 29 Jankovics Stefánia, 1891. Bp. ág.
- 30 Jureczky Ilona, 1893. Bp. ág. tdm.
- 31 Kelen Emma, 1893. Bp. izr.
- 32 Kohn Aranka, 1893. Bp. izr.
- 33 Kovács Ella, 1893. N.-Becskei ág.
- 34 Landgraf Mária, 1890. Prag ág. tdm.
- 35 Lužny Béla, 1892. Brünn r. k.
- 36 Malin Margit, 1892. Bp. ág.
- 37 Mandits Mária 1893. Bp. r. k.
- 38 Mauthner Mici, 1893. Bp. r. k.
- 39 Mayer Stella, 1892. Bp. ág.
- 40 Medák Margit, 1893. Bp. izr.
- 41 Melczér Irén, 1893. Bp. ág.
- 42 Mohr Erzsébet, 1893. Bp. izr.
- 43 Morgenstein Lili, 1893. Bp. izr.
- 44 Moser Irma, 1892. Bp. ág. kim.
- 45 Neurath Jolán, 1893. Bp. izr.
- 46 Palm Gizella, 1893. Wien r. k.
- 47 Podvinecz Erzsébet, 1893. Bp. izr.
- 48 Preisach Adél, 1893. Bp. izr.
- 49 Preyost Anna. 1891. Bp. r. k. mv.
- 50 Prinzhausen Teréz. 1890. Bp. ág. kim.
- 51 Putzer Aranka, 1893. Bp. r. k.
- 52 Rechter Gizella, 1892. Bp. ág.
- 53 Reichenfeld Vilma, 1893. Bp. izr.
- 54 Roth Olga, 1894. Bp. izr.
- 55 Rückschlosser Ida, 1892. Bp. ág. tdm.
- 56 Rudy Elza, 1892. Lussin-Grande r. k.
- 57 Sattler Margit, 1893. Bp. izr.
- 58 Schlesinger Margit, 1893. Bp. izr.
- 59 Scholtz Ilonka, 1892. Bp. ág. tdm.
- 60 Schwarz Margit, 1893. Bp. ág.
- 61 Schwertner Matild, 1893. Bp. ág.
- 62 Simson Anna, 1892. Wien ág.
- 63 Spiegel Ella, 1893. Bp. izr.
- 64 Steirer Lujza, 1893. Bp. izr.
- 65 Stuhlbach Blanka, 1892. Bp. izr.
- 66 Teasdale Kornélia, 1893. Bp. ág.
- 67 Thyll Alice, 1891. Wien ág.
- 68 Unger Gizella, 1892. Bp. izr.
- 69 Urban Elza, 1893. Bp. izr.
- 70 Weinwurm Emma 1893. Bp. r. k.
- 71 Weiss Edit. 1893. Bp. izr.
- 72 Widder Stefánia, 1893. Bp. izr.
- 73 Wolf Margit, 1894. Bp. izr.

III. leányosztály.

- 1 Baumann Klára, 1892. Bp. ág. tdm.
- 2 Bächer Gizella, 1892. Bp. izr.
- 3 Berger Stefánia, 1892. Bp. izr.
- 4 Binder Gizella, 1892. Bp. ág.
- 5 Blumenthal Hadumoth, 1892. Bp. r. k.
- 6 Boncsó Katalin, 1891. Bp. ág.
- 7 Borhegyi Klára, 1892. Bp. r. k.
- 8 Bors Juliska, 1891. Varsány ág. tdm.
- 9 Bramer Elza, 1892. Sabác izr.
- 10 Bredák Ilona, 1891. Bp. ág.
- 11 Breitner Margit, 1892. Bp. izr.
- 12 Bulkay Irén, 1892. Bp. ág. tdm.
- 13 Cziring Leona, 1892. Bp. izr.
- 14 Delbeck Magda, 1892. Bp. ág. tdm.
- 15 Dunckel Ilona, 1891. Bp. ág.
- 16 Eliás Jolán, 1892. Bp. izr.
- 17 Engel Renée, 1892. Bp. izr.
- 18 Faragó Böske, 1892. Bp. ág.
- 19 Flöthmann Elza, 1889. Bp. ág.
- 20 Flöthmann Ilona, 1891. Bp. ág.
- 21 Friediger Teréz, 1891. Bp. izr.
- 22 Friedmann Margit, 1892. Bp. izr.
- 23 Goldberger Margit, 1893. Bp. izr.
- 24 Gonda Elza, 1892. Bp. izr.
- 25 Guttmann Alice, 1892. Bp. izr.
- 26 Hahn Irén, 1892. Bp. ág.
- 27 Hasenauer Magda, 1891. Ujpest ág.
- 28 Hirsch Erzsébet, 1892. Bp. izr.
- 29 Hoffmann Irén, 1892. Bp. izr.
- 30 Jäger Erna, 1890. Bp. ág. tdm.
- 31 Józsika Elza, 1892. Bp. ev. ref.
- 32 Kálai Sarolta, 1891. Bp. izr.
- 33 Kappel Aranka 1892. Bp. ág.
- 34 Kaszaniczky Lenke, 1892. Bp. ág.
- 35 Klein Irén, 1892. Bp. izr.
- 36 Koller Erzsébet, 1892. Kassa ág.
- 37 Koppstein Ilona, 1892. Siófok izr.
- 38 Koritsánszky Irma, 1891. Bp. ág.
- 39 Korn Irén, 1892. Bp. izr.
- 40 Krepuska Jolán, 1892. Bp. ág.
- 41 Laquai Lipótka, 1892. Wien r. k.
- 42 Ledner Olga, 1892. Bp. izr.
- 43 Lepter Aranka, 1892. Bp. ág.
- 44 Löwy Klára, 1892. Bp. izr.
- 45 Metzger Margit, 1892. Bp. izr.
- 46 Naszády Erzsébet, 1892. Bp. ág.
- 47 Náthán Elza, 1891. Bp. izr.
- 48 Nepras Ilona, 1892. Bp. ág. tdm.
- 49 Orván Lili, 1892. Bp. izr.
- 50 Partl Stefánia, 1892. Szófia ág. tdm.
- 51 Partl Valéria, 1890. Szófia ág. tdm.
- 52 Pool Vilma, 1890. Bp. ág.
- 53 Posch Margit, 1891. Bp. ág. kim.
- 54 Preger Edit, 1892. Bp. izr.
- 55 Pusztai Dóra, 1891. Bp. ev. ref.
- 56 Putzer Ilona, 1892. Miskolc r. k.

- 57 Rechterisz Mariska, 1891. Bp. ág.
 58 Rosenfeld Blanka, 1892. Bp. izr.
 59 Salzer Ella, 1893. Bp. izr.
 60 Schneider Margit, 1892. Bp. ág.tdm.
 61 Schön Juliska, 1891. Bp. izr.
 62 Siegmund Ilona, 1890. Medgyes ág.
 63 Steirer Ida, 1892. Bp. izr.

- 64 Stern Margit, 1892. Bp. izr.
 65 Szili Erzsébet, 1892. Bp. izr.
 66 Szlovák Margit, 1892. Bp. ág.
 67 Takács Mariska, 1891. Bp. ág.
 68 Urai Irén, 1892. Bp. izr.
 69 Vajda Erzsébet, 1892. Bp. izr.
 70 Walko Irén, 1891. Bp. ág.

IV. leányosztály.

- 1 Baján Hedvig, 1890. Mitrovicza. ág.
 2 Baumann Apolónia, 1890. Bustya-
 háza ág.
 3 Baumann Julia, 1891. Bp. ág.
 4 Berger Alice, 1891. Bécs izr.
 5 Bernhardt Janka, 1891. Bp. izr.
 6 Blau Juliska, 1890. Bp. izr.
 7 Bleissner Emilia, 1891. Bp. ág. tdm.
 8 Dvorsák Karolin, 1891. Bp. ág.
 9 Elischer Erzsébet, 1891. Kas. a ág.
 10 Forgó Elza, 1891. Bp. izr.
 11 Friedenthal Mariska, 1893. Bp. izr.
 12 Fuchs Renée, 1891. Hatvan. izr.
 13 Füredi Karola, 1889. Belatincez. izr.
 14 Gescheit Margit, 1891. Bp. izr.
 15 Guttman Olga, 1891. Bp. izr.
 16 Hermann Márta, 1891. Zólyom, ág.
 tdm.
 17 Hirsch Margit, 1891. Bp. izr.
 18 Holstein Margit, 1891. Bp. izr.
 19 Jureczky Emma, 1891. Bp. ág. tdm.
 20 Jurenák Giz., 1890. T.-Nagyréth, ág.
 21 Klemm-Mayer Klára, 1890. Bp. ág.
 22 Koppstein Emilia, 1891. Siófok, izr.
 23 Krakauer Tekla, 1891. Bp. izr.
 24 Krepuska Margit, 1891. Bp. ág.
 25 Ledner Margit, 1891. Bp. izr.
 26 Legányi Ilona, 1890. Bp. ág.
 27 Lindner Mariska, 1891. Bp. ág.
 28 Lippner Margit, 1891. Bp. izr.
 29 Lotter Elza, 1891. Bp. ág. kim.
 30 Mautner Stefi, 1890. Bp. izr.
 31 Mumme Irén, 1889. Pécs, r. k.
 32 Müller Mariska, 1891. Bp. ág. kim.

- 33 Oechslin Mariska, 1890. Bp. ev. ref.
 34 Páris Vilma, 1890. Bp. ág.
 35 Partl Erzsébet, 1888. Söfia, ág.
 36 Petter Olga, 1891. Bp. ág. tdm.
 37 Podvinecz Margit, 1881. Kassa, izr.
 38 Pomózy Margit, 1891. Bp. ág. tdm.
 39 Popper Erzsébet, 1890. Bp. izr.
 40 Rákosi Ilona, 1890. Bp. izr.
 41 Reich Margit, 1891. Békés, ág. tdm.
 42 Reis Adél, 1890. Bp. izr.
 43 Roda Edit, 1891. Nasicz, ev. ref. tdm.
 44 Roger Ella, 1891. Bp. izr.
 45 Rudy Gizella, 1889. Bécs, r. k.
 46 Salzer Mariska, 1891. Bp. ág. kim.
 47 Salvendi Frida, 1891. Galgóc, izr.
 48 Schoditsch Ilona, 1889. Bp. ág. tdm.
 49 Scholtz Aranka, 1891. Bp. ág. tdm.
 50 Schwarz Elvira, 1892. Bp. izr.
 51 Steirer Rózsi, 1891. Bp. izr.
 52 Strasser Hermin, 1891. Bécs, ág.
 53 Szántó Irén, 1891. Bp. ág.
 54 Sternberg Mariska, 1891. Bp. izr.
 55 Stern Emma, 1890. Bp. izr. kim.
 56 Szlavik Eleonora, 1889. Gészterét, rk.
 57 Szöcs Kamilla, 1891. Bp. ág.
 58 Szurmayer Piroška, 1891. Kíspeszt,
 ág. tdm.
 59 Ungár Anna, 1891. Salgótarján izr.
 60 Vetter Elza, 1890. Bp. ág.
 61 Victor Ella, 1891. Bp. ev. ref. tdm.
 62 Victor Frida, 1891. Bp. ev. ref. tdm.
 63 Wachtel Edit, 1891. Bp. izr.
 64 Weinberger Margit, 1891. Bp. izr. kim.
 65 Zwilinger Hilda, 1891. Bécs, r. k. tdm.

A budapesti ág. hitv. ev. elemi nép- és polg. iskola vizsgarendje az 1904/5-iki tanév végén.

A pesti ág. hitv. ev. magyar és német egyházgyülekezet közös válaszmánya határozatilag kimondá, hogy a folyó 1904/5-iki tanév végén se legyenek a szokásos nyilvános vizsgálatok, hanem — csak az utolsó tanórákban tartassanak a kiküldött vizsgabiztosok elnöklete mellett u. n. összefoglaló vizsgák, a melyekre azonban a szülők meg nem hivatnak.

Ezen határozat értelmében a folyó tanév végén az említett vizsgákat a következő sorrendben tartjuk meg :

1. Kedden, jun. 20 án d. e. 8—11 óráig : a négy polg. leányosztályban.
2. Szerdán, jun. 21-én d. e. 8—11 óráig : az elemi fiu- és leányosztályokban.

Pénteken jun. 23 án d. e. 9 órákor lesz az évváró hálaadó istentisztelet; utána a nagyteremben a polg. leányosztályok évváró ünnepélye és a bizonyítványok kiosztása; d. u. 3 órákor tartja az evang. leányegyesület ez évi zárulását.

A rajztanítás eredményeit, valamint a polg. isk. leányok kézimunkáit az I. és II. polg. leányosztályban állítjuk ki.

Az utolsó tornaóra lesz :

Szerdán, jun. 14-én d. e. 11—12 óráig a IV. elemi leányosztályé.
Szerdán, jun. 14-én d. e. 12—1 óráig a III. polg. leányosztályé.
Csütörtök, jun. 15-én d. e. 12—1 óráig a II. polgári leányosztályé.
Csütörtök, jun. 15-én d. u. 3—4 óráig a III. fiuosztályé.
Pénteken, jun. 16-án d. e. 11—12 óráig az I. polg. leányosztályé.
Pénteken, jun. 16-án d. u. 4—5 óráig a IV. elemi fiuosztályé.
Szombaton, jun. 17-én d. e. 10—11 óráig a IV. polg. leányosztályé és
Szombaton, jun. 17-én d. e. 11—12 óráig a III. elemi leányosztályé.

A róm. kath. növendékek hittani vizsgája pénteken június 9-én d. e. 11—1 óráig tartatik.

Az izr. növendékek hittani vizsgái:

Csütörtök, jun. 15-én d. e. 8—9 óráig a II. elemi leányosztály-
belieké
Csütörtök, jun. 15-én d. e. 9—10 óráig a III. elemi leányosztályé
Csütörtök, jun. 15-én d. u. 4—5 óráig a IV. elemi fiuosztályé
Péntek, jun. 16-án d. u. 4—5 óráig a III. elemi fiuosztályé
Szombat, jun. 17-én d. e. 10—11 óráig a II. elemi fiuosztályé
Szombat, jun. 17-én d. e. 11—12 óráig az I. elemi fiuosztályé
Szombat, jun. 17-én d. e. 10—11 óráig az I. elemi leányosztályé
Szombat, jun. 17-én d. e. 11—12 óráig a IV. elemi leányosztályé
Vasárnap, jun. 18-án d. e. 8—9 óráig az I. polg. leányosztályé
Vasárnap, jun. 18-án d. e. 9—10 óráig a II. polg. leányosztályé
Vasárnap, jun. 18-án d. e. 10—11 óráig a III. polg. leányosztályé és
Vasárnap, jun. 18-án d. e. 11—12 óráig a IV. polg. leányosztályé

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

1. Az 1905/1906-iki tanév szeptember 1-én kezdődik, a rendes oktatás, szerdán szept. 6-án d. e. 8 órakor.

2. Szeptember 1. és 2-án 8—12 óráig csakis prot. növendékeket irunk be; szept. 4. és 5-én d. e. 8—12-ig pedig azon másfelekezetű növendékeket, kik már a lefolyt tanévben is intézetünkbe jártak.

3. Nem protestáns növendékeket, lik eddig még nem voltak ezen intézet növendékei, csak akkor vehetünk föl, ha a hely megengedi; miért is ezeket csak szept 6-án d. e. 10—12 óráig irathatjuk be.

4. Kérjük a t. szülőket, hogy a gyermekeiknek születési évét és napját a beiratásnál születési okmánnyal, a történt himlő-beoltást pedig orvosi bizonyítvánnyal igazolják, és a beiratási napokat és órákat pontosan betartsák; mert a meghatározott számon túl senki sem vétetik fel az egyes osztályokba, még akkor sem, ha a megelőző évben is már tanítványunk lett volna.

5. A nt Egyházválasztmány az elemi- és polgári osztályokban fizetendő tandíjakat következő módon szabályozta:

Az elemi osztályokban fizetnek az ág. hitv. evangélikusok: 28 koronát a reformátusok és nem cselekvényes egyháztagok: 40 koronát, a más felekezetűek: 80 koronát — polgári osztályokban fizetnek az ág. hitv. evangélikusok: 36 koronát, a reformátusok és nem cselekvényes egyháztagok: 48 koronát, és a más felekezetűek: 100 koronát.

6. Pót-, felvételi- és magánvizsgák, előleges bejelentés után, szeptember első hetében tartatnak.

Felvételi vizsgát azon tanulóktól is követelünk kik a folyó tanévben netalán a rendes vizsga előtt bármily okból kimaradtak.

7. A rendes tanítás kezdetén minden beírt növendék okvetlenül tartozik osztályában megjelenni; aki szeptember 11-éig sem jelent meg, azt kilépettnek tekintjük és helyét más jelentkezővel töltjük be.

8. Miután az 1868. XXXVIII. t. cz. 7. §-a értelmében a szülői háznál tanult növendékek is kötelesek valamely nyilvános tanintézetnél évenként vizsgát tenni, a nálunk magánvizsgára jelentkező tanulók csak azon esetben fognak valamely felsőbb osztály tantárgyaiból megvizsgáltatni, ha a megelőző osztályokról hivatalos jellegű bizonyítványt felmutatnak. Az ily vizsgákért a gyűl. pénztárba 12 kor. fizetendő; azonkívül elemi tanuló magánvizsgájának díja 20 kor.; polg. isk. magánvizsgáé 30 kor. ill. 32 kor. A hittani vizsgákért járó díjak külön fizetendők.

9. Minden növendék köteles a beiratás alkalmával az első félévi tandíjat lefizetni.

10. A fizetésre egyáltalán képtelen *evang. szülők* a gyermekeik után járó tandíj lefizetése alól felmentethetnek, ha a szegénységi bizonyítványukat gyülekezetünk lelkeszi hivatalánál láttamoztatják s az a népiskola igazgatója által a nt. egyházválasztmány elé terjesztetik. Ily folyamodványok minden évben újólág benyújtandók.

 Miután az ág hitv. ev. főgimnásium I. osztályába való felvételnél a mi IV. elemi osztályunkat jó eredménnyel végzett fiuk elsőbbségben részesülnek, különösen figyelmeztetjük a tiszt. szülőket, ha **fiaikat jövő évre a mi gimnásiumunkba akarják járatni**, hogy az illető fiukat még **ezen tanév befejeztével, azaz: junius hó 26 án és 27-én** a főgimnásium igazgatójánál beirassák és akkor a szükséges iratokat, a) a *születési okmányt*, b) a IV. elemi osztályról szóló iskolai és c) a szabályos himlőoltási bizonyítványt okvetlenül magukkal hozzák; mert csak ezen feltételek *pontos* betartásával számíthatnak *biztos* felvételre.

Kelt Budapesten, a pesti hitv. ev. magyar és német egyház-gyülekezet választmányának megbizásából

1905. évi junius hó 10-én

a tanító-testület nevében:

Falvay Antal

e. i. igazgató.

